

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต โดยใช้เทคนิค EDFR กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ จำนวน 24 คน การเลือกผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 รอบ รอบแรกดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า รอบที่สองเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ นำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ คัดเลือกเฉพาะแนวโน้มน้ำที่มีค่า 3.50 ขึ้นไป สร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลรอบที่สามโดยแสดงตำแหน่งของมัธยฐาน ช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 ไว้ด้วย รอบที่ 3 ส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตอบอีกครั้งหนึ่ง นำคำตอบที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อสรุปเป็นผลวิจัย

สรุปผลการวิจัย

รายงานสรุปผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ดำรงงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพสังคมไทยในอนาคต โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาภาพรวมของสังคมไทยในอนาคต สรุปได้ 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

สภาพสังคมไทยในอนาคต

1. ด้านประชากร

โครงสร้างครอบครัว ขนาดของครอบครัวไทยจะเล็กลงจากครอบครัวที่มีบุตรโดยเฉลี่ย 6 คน ลดลงเหลือประมาณครอบครัวละ 2 คน ครอบครัวที่มีการศึกษามีแนวโน้มมีบุตรลดลงมีลักษณะครอบครัวเดี่ยว และครัวเรือนที่หัวหน้าครอบครัวเป็นสตรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความเอื้ออาทรระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะลดลงจนเป็นปัญหาสังคม ประชากรกลุ่มเด็กปฐมวัยและกลุ่มวัยเรียนมีแนวโน้มลดลง ประชากรวัยแรงงานและวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2. ด้านการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ครูจะได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระจายโอกาสการศึกษาไปตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่เข้าช่วยดำเนินการ คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และในปี พ.ศ. 2549 ประชาชนมีการศึกษาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 9 ปี รวมทั้งขยายโอกาสให้เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ สามารถจัดการศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาระดับต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

3. ด้านศิลปะและวัฒนธรรม

จะมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกและยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติโดยเริ่มที่ตัวบุคคล ครอบครัวและชุมชนและส่งเสริมความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีในความเป็นไทย และซาบซึ้งในศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย รวมทั้งวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและประเทศเพื่อนบ้าน กระแสวัฒนธรรมใหม่ที่มาจากการสื่อสารสารสนเทศ สารบันเทิงต่าง ๆ จากต่างประเทศกำลังเข้ามาแทนที่เอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมของสังคมไทย วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เรียบง่ายเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยเปลี่ยนเป็นต่างคนต่างอยู่ ค่านิยมในการปฏิบัติตามหลักธรรมศาสนาลดน้อยลง โดยเฉพาะสังคมเมืองไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมทางสังคมนิยมเชิดชูคนมีเงินตรามากกว่าความดี ความเข้าใจวัฒนธรรมฐานะส่วนหนึ่งของชีวิตลดลง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ปัญหานุษย์สัมพันธ์ ความเอือมระอาระหว่างสมาชิกร่วมสังคม เป็นต้น การพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติและท้องถิ่นเพื่อสืบสานให้เป็นแหล่งเรียนรู้และนำมาปฏิบัติในวิถีชีวิตเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมของชุมชน

4. ด้านสาธารณสุข

ภาพลักษณ์สุขภาพของคนไทยในอนาคตคนไทยทุกคนมีสุขภาพดี ทั้งในมิติทางกายทางจิตและทางสังคม เกิดและเติบโตขึ้นในครอบครัวที่อบอุ่น มีสติปัญญาที่จะกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค มีหลักประกันในการได้รับการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพดี ด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง มีความปลอดภัย ประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และชุมชนเข้มแข็งและอบอุ่นและเมื่อไปถึงจุดสุดท้ายของชีวิตก็จากไปอย่างสงบสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ระบบ

สาธารณสุขไทยในอนาคตเป็นลักษณะที่ก้าวหน้า ทันสมัย จัดระบบการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตราย การป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัย การควบคุมการเพิ่มจำนวนของผู้ป่วยโรคเอดส์ และดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์อย่างเหมาะสมพร้อมกับสนับสนุนการสร้างและเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ เร่งรัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพการกีฬาและสนับสนุนให้เกิดองค์กรเครือข่ายควบคุมป้องกันโรคในทุกระดับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งในปี พ.ศ. 2570 ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ สถาบันการศึกษาทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุข มีการผลิตบัณฑิตที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพเพียงพอ การสนับสนุนมาตรการเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาพยาบาลทั้งในระดับอำเภอ ให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับสถานพยาบาลระดับศูนย์หรือสถานพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

5. ด้านเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจที่มีการสร้างเครือข่ายด้านการค้า เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเปิด ดังนั้นจึงต้องเกี่ยวข้องกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก กระแสของการแข่งขันจะมีความรุนแรงมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น AFTA APEC ASEM เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดอำนาจต่อรองกับประเทศต่าง ๆ หรือภูมิภาคต่าง ๆ ระบบเศรษฐกิจที่มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เป็นระบบเศรษฐกิจแบบเสรี เป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่ยอมรับการแข่งขัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค ซึ่งเป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยทุกคนระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นตนเองหรือระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอยู่ได้โดยอิสระ เป็นการผลิตเพื่อบริโภค

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น บุคลากรด้านการเงิน วิศวกรและแรงงานฝีมือจะต้องสร้างและพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะทางด้านการเงิน แนวโน้มเป็นเสรีมากขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงขั้นของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการขยายฐานการผลิตของประเทศอุตสาหกรรมมาอย่างไทยด้วย ระบบเศรษฐกิจที่มีการถ่ายโอนการผลิตไปสู่ภาคธุรกิจเอกชน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตและจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภค จึงต้องถ่ายโอนการผลิตจากหน่วยงานของรัฐอันได้แก่ รัฐวิสาหกิจไปสู่การผลิตโดยเอกชน คือ จะต้องมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจทั้งหมดที่มีอยู่ โครงสร้างพื้นฐานของศักยภาพทางเศรษฐกิจขยายตัวอย่างเพียงพอ ด้านพลังงานมีพลังงานในอนาคตเพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันก็มีการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านโทรคมนาคม การขยายตัวอย่าง

เพียงพอกับความต้องการ มีความทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว สาธารณูปโภคขยายตัวพอกับความ ต้องการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต การขนส่งและโครงข่ายการขนส่ง มีการขยายตัวอย่างเป็น ระบบ มีการกระจายตัวไปทั่วภูมิภาค ระบบเศรษฐกิจที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม

6. ด้านการเมืองการปกครอง

การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมากขึ้นแต่เป็นไปอย่างช้า ๆ และไม่มีคุณภาพ มากนัก มีองค์กรตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันปราบปรามให้คนไม่ดีพ้นจากวง การเมืองได้ ประชาชนตื่นตัวและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นภายใต้ระบบประชาธิปไตย ใน ระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นักการเมืองที่เข้ามามีอำนาจบริหารบ้านเมือง ส่วนใหญ่เป็นคนมีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริตและปรารถนาดีต่อสังคมอย่างแท้จริง มี กระบวนการยุติธรรมที่เป็นที่พึงของประชาชน มีความเป็นธรรมในสังคม การสรรหาผู้นำทาง การเมืองจะพิถีพิถันมากขึ้น โดยผู้นำทางการเมืองในอนาคตจะต้องมีความรู้ ความยุติธรรม เข้มแข็งและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กฎหมายมีความทันสมัย มีบุคลากรของรัฐที่มีความสามารถ มี การบังคับใช้กฎหมายที่ตรงไปตรงมาและเสมอภาค ความเป็นประชาธิปไตยที่เต็มรูปแบบมีความ เหมาะสมเท่าเทียมกันในการบริหารจัดการ อำนาจอธิปไตยและอำนาจตุลาการ ทั้ง 3 อำนาจ สามารถที่จะตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกันได้เสมอ ระบบและกระบวนการปกครองบริหาร งานแผ่นดินมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและระบบราชการมี ประสิทธิภาพที่โปร่งใส

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมจะถูกทำลายในวงกว้างมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ ทาง อากาศและเสียง จากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากสารอันตราย จากของเสียอันตราย ส่งผลให้ เกิดความขาดแคลนและราคาสูง ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข อย่างมีแบบแผน อย่างถูกหลักวิธีและปลอดภัย ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด รวมทั้ง ปรับปรุงกฎหมาย และปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการองค์การและประสานงานกับหน่วยงานที่ รับผิดชอบ ตลอดจนรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับความร่วมมือที่ดีจาก ประชาชนทุกฝ่าย การฟื้นฟูสภาพและพื้นที่ป่าไม้ของชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะการปลูกสร้างสวนป่าและฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมในเขตอนุรักษ์และการมีส่วนร่วมของ ราษฎรและชุมชนในการป้องกันจัดการและดูแลทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งควรจะเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติป่าชุมชน เพื่อรองรับการมี

ส่วนร่วมของราษฎรในพื้นที่ในการดูแลป้องกันรักษาป่าไม้ของชาติต่อไป และสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

8. ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จะมีการใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านการผลิตทางอุตสาหกรรม ด้านการบริการธุรกิจ ด้านพาณิชย์ ด้านพลังงาน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อกระจายรายได้โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม ต้นทุนต่ำ สามารถพัฒนาและขยายได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนทั้งประชาชนทุกคนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีความพยายามในการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้เองมากขึ้น โดยไม่หวังพึ่งเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากประเทศที่พัฒนาแล้วแต่เพียงอย่างเดียว พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับให้มีความเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยสถาบันอุดมศึกษาผลิตนักวิทยาศาสตร์ปีละไม่ต่ำกว่า 2,000 คน ภายใน 10 ปี เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอันยั่งยืนและเตรียมประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่

สภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยในอนาคต

1. ด้านแนวคิดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทุกคนต้องได้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิต ทักษะขั้นความรู้พื้นฐานอย่างกว้างขวาง ทุกคนได้รับความเสมอภาคเชิงโอกาสมากขึ้น มีความเท่าเทียมเชิงคุณภาพการศึกษารวมทั้งให้บุคคลที่เสียเปรียบ บุคคลด้อยโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในขณะเดียวกันเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทย และสังคมโลก บทบาทของชุมชนจะเข้ามาดูแลการบริหารและการจัดการหลักสูตรมากขึ้น สังคมจะเข้ามามีบทบาทรับผิดชอบในการบริหารการเงินและครูมากขึ้น

2. ด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การทำให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การให้เยาวชนได้เรียนรู้สิ่งที่ไกลตัวออกไป เรียนรู้สภาพสังคมของตนเองและสังคมโลก

3. ด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จะมีหลักสูตรของการศึกษา 8 สาขา นำไปเป็นหลักการของสถานศึกษา ทำโครงสร้างในวิชา มีชั่วโมงมีหน่วยกิต กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ หลักสูตรสถานศึกษาคงครบถ้วน

เป็นหลักสูตรของสถานศึกษาทั้งสิ้น เป็นหลักสูตรที่ฝึกเด็กให้มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย ในขณะที่เดียวกันก็มีความเป็นสากล เรื่องของเทคโนโลยีใน 10 ปีข้างหน้าจะแข่งขันกันด้วยความคิด

4. ด้านการจัดการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 ผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนมากขึ้นเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เรียนอยู่ในห้องเรียนอย่างเดียว อาศัยแหล่งความรู้ในท้องถิ่น สถานประกอบการหรือภูมิปัญญาทั่วไป

4.2 ผู้สอน ผู้สอนทุกคนต้องพัฒนาตนเอง เป็นผู้มีจิตวิญญาณ มีความเป็นครู รักเด็ก ตั้งใจทำงาน สามารถจัดการตนเองให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเด็ก มีความเชี่ยวชาญในการสอน การใช้หลักสูตร บทบาทของครูผู้สอนเป็นผู้จัดการในอนาคตเป็นผู้บอกความรู้จะลดลง แต่เป็นผู้ดูแลส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จัดสื่อให้เด็กได้แสวงหาความรู้มากขึ้น ผู้สอนจะเป็นคนที่มีความสามารถ ได้ใกล้ชิดกับเด็กจากท้องถิ่นมาสอนมากขึ้นในอนาคต

4.3 กระบวนการเรียนการสอน จะเน้นการศึกษาค้นคว้า ทดลองทำด้วยตนเองมากขึ้น ออกนอกห้องเรียนมากขึ้น เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ต้องอาศัยสื่อเทคโนโลยีมากขึ้น เพื่อให้กระบวนการสอนเกิดผลสัมฤทธิ์

4.4 สื่อการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทมากขึ้น ครูรู้จักสื่อที่จะนำมาใช้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของเด็ก เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กมากขึ้น สื่อของจริง สภาพจริง แหล่งทรัพยากรต่าง ๆ

5. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1 จุดเน้นในการประเมิน ประเมินผลตามสภาพจริง การทดสอบจะน้อยลง ต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก มีการประเมินระดับประเทศ ซึ่งประเมินชั้นหลัก ป.3 ป.6 ม.3 ม.6 ในวิชาหลักต่าง ๆ แล้วประเมินระดับเขตพื้นที่ ระดับสถานศึกษา เป็นการวัดผลอย่างต่อเนื่อง วัดความก้าวหน้าของเด็ก ประเมินและนำมาสรุปปลายเทอมหรือปลายปีว่าเป็นอย่างไร ทุกอย่างทุกสาขาวิชาประเมินเพื่อพัฒนา ทำอย่างไรจะดีขึ้น ครูจะทำงานเป็นทีม

5.2 ผู้มีบทบาทในการประเมิน คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ผู้บริหาร นักเรียนก็มีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ในขณะเดียวกันมีองค์กรภายนอกจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

5.3 วิธีการประเมิน ใช้วิธีหลากหลาย ทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ ตรวจผลงาน ประเมินจากสภาพจริง ปฏิบัติจริง ประเมินผลสัมฤทธิ์

5.4 มีการนำผลไปใช้ อย่างหลากหลาย ทั้งในการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านการพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาต่อ การกำหนดนโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาครู และการพัฒนาหลักสูตร

6. ด้านการบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.1 การบริหารบุคลากร จะมีกระจายอำนาจออกไป จะอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนใหญ่ ส่วนกลางกำหนดนโยบายกว้าง ๆ จะสิ้นสุดที่โรงเรียน การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบ ยกเว้นการเลื่อนขั้นตำแหน่งให้สูงขึ้น ใช้หลักคุณธรรมมากขึ้น ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถแต่ละด้าน

6.2 การบริหารงบประมาณ รัฐควรจัดสรรงบประมาณไปเป็นก้อนมากขึ้น ต่อไปคณะกรรมการสถานศึกษาไปพิจารณากำหนดจะใช้เงินไปในเรื่องใด การบริหารงบประมาณต้องเกิดประโยชน์สูงสุด โปร่งใส คุ่มค่า และได้ระดับมาตรฐานที่พึงประสงค์

6.3 การบริหารทั่วไป การบริหารทั่วไปทุกอย่างจะสิ้นสุดที่สถานศึกษา คิดว่าดีขึ้นเรื่อย ๆ ต้องเป็นระบบ จะใช้วิธีการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ได้ ทุกอย่างต้องเป็นระบบ บริหารโดยระบบ

7. ด้านบทบาทของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.1 บทบาทของรัฐในการจัดการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน้าที่ของรัฐ เอกชนจะมาจัดเป็นการเสริม เป็นทางเลือกของประชาชน รัฐจัดน้อยลง รัฐจะเป็นผู้กำกับดูแลนโยบายให้เอกชนทำตามนโยบาย และนโยบายมาจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ

7.2 บทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษา จะเพิ่มมากขึ้น แต่เป็นระดับที่สูงขึ้นมา คือมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะสายอาชีวศึกษาจะมีมากขึ้น การศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชนมาทำเป็นทางเลือก เมื่อรัฐจัดการศึกษาได้ 100 % เอกชนทำเป็นทางเลือก คือ ส่วนที่เอกชนเลือกเอา เอกชนต้องจัดได้ดีกว่ารัฐ เพราะเป็นทางเลือก เอกชนมีอิสระเสรีในการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติตามที่เปิดกว้างไว้

7.3 ความร่วมมือของรัฐและเอกชน รัฐและเอกชนสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการสร้างเครือข่ายต่าง ๆ มากขึ้นเพราะถ้าต่างคนต่างทำไม่ดีเท่ากับร่วมกันทำ

8. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของสถาบันที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.1 การบริหาร ชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้น เพราะกฎหมายเกี่ยวกับการบริหาร ให้มีผู้แทนจากชุมชน ผู้แทนจากผู้ประกอบการ ผู้แทนจากสมาคมต่าง ๆ เข้ามาเป็นกรรมการการบริหารทุกระดับ ทั้งระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่และระดับโรงเรียน

8.2 การสนับสนุนโรงเรียน โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชุมชนมาช่วย จัดสรรทรัพยากร ทั้งคน เงิน แหล่งความรู้ทุกรูปแบบ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย

8.3 การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กมากขึ้น ให้ทุน การศึกษา ให้อุปกรณ์ ช่วยเหลือเด็กที่ยากจน ให้เด็กออกไปฝึกงานในชุมชน ให้คนที่มีความรู้ใน ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้กับเด็ก เรียนรู้ ส่งเสริมกิจกรรมพิเศษ จัดหาเครื่องดนตรี

8.4 บทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน เมื่อโรงเรียนเป็นของทุกคน ผู้ปกครองและ ชุมชนก็อยากมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องช่วยพัฒนาชุมชนด้วย เป็นการอำนวยกันทั้ง 2 ฝ่าย ให้การสนับสนุนกันจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางชุมชน ชุมชน ต้องการให้บริการอะไรโรงเรียนก็จัดการตามความต้องการของชุมชน

การพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

1. ด้านแนวคิดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

จากการวิจัยพบว่า การศึกษานานาชาติจะต้องเสริมสร้างการเรียนรู้ความเป็น นานาชาติ และความเป็นไทยควบคู่กันไป การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติเป็นทางเลือกหนึ่งของ คนไทย เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ความต้องการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคตจะเพิ่มขึ้น เพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ การศึกษาขั้นพื้นฐาน นานาชาติตั้งอยู่ในประเทศใด จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับประเทศที่ตั้งอยู่ โรงเรียนนานาชาติที่ ใช้หลักสูตรต่างประเทศมีแนวโน้มลดลง แต่หลักสูตรไทยที่สอนเป็นภาษาอังกฤษจะเพิ่มขึ้น อีก ประมาณ 10 ปีข้างหน้า ประเทศไทยควรมีแผนในเรื่องความต้องการโรงเรียนนานาชาติ โดยควร มีการกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา (school mapping) ไว้

2. ด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติต้องเน้นคุณภาพ เน้นการคิดเป็น ทำเป็น ความคิดสร้าง สรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางด้านภาษา คอมพิวเตอร์ เน้นการเรียนรู้ ความแตกต่างทาง ด้านภาษาและวัฒนธรรม ให้บุตรหลานของชาวต่างชาติ ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงขณะที่อยู่ ในเมืองไทย และกลับไปศึกษาต่อในประเทศของเขาได้ และเพื่อให้เด็กไทยที่มาจากสภาพ เศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง ได้มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ที่เป็นสากลเป็นสมาชิกที่ดี ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ให้ผู้เรียนมีความเป็นสากลและความเป็นพลเมืองโลก ผู้เรียน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ดี และได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย การจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานนานาชาติเป็นการจัดการศึกษาให้กับคนบางกลุ่ม เพราะต้องลงทุนสูง พัฒนาคนทางร่างกาย อารมณ์ สติ ปัญญา ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับสังคมโลก จัดการศึกษาใน

รูปแบบต่าง ๆ โดยร่วมกับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกับชาติอื่น ๆ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานนานาชาติ

3.1 หลักสูตร เป็นหลักสูตรที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ เน้นความเป็นสากล เน้นการเรียนการสอนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โรงเรียนนานาชาติที่ไม่พัฒนาไปสู่มาตรฐานจะมีปัญหาในการดำเนินงาน เช่น เด็กไม่พอ เงินไม่พอ ครูไม่มีขวัญและกำลังใจ ไม่อยากทำงาน มีหลักสูตรหลากหลาย ทันสมัยและเป็นสากล ทั้งหลักสูตรประจำชาติ หลักสูตรแบบนานาชาติที่พัฒนาขึ้นเพื่อ โรงเรียนนานาชาติโดยเฉพาะและหลักสูตรนานาชาติสำหรับเมืองไทย เป็นหลักสูตรผสมผสานทางด้านความรู้เชิงเทคโนโลยี ความรู้ทางด้านสังคมเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2 ผู้เรียน ผู้เรียนของโรงเรียนนานาชาติจะมีหลากหลายด้านเชื้อชาติและสัญชาติ มีภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง มีการแบ่งแยกค่อนข้างชัดเจน โดยผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติต้องมีฐานะดี ผู้เรียนต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและภาษาเพื่อช่วยในการเรียนมากขึ้น

3.3 ผู้สอน ผู้สอนต้องคุ้นคว้าวิจัยด้านต่าง ๆ มากขึ้น ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาที่สอนตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับแต่ละประเทศ ผู้สอนมีความหลากหลายผู้สอนจากต่างประเทศเข้ามามากขึ้น ต้องจบปริญญาสาขานั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทย

3.4 ภาษาที่ใช้ ภาษาที่ใช้สอนส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับหลักสูตรแต่ละประเทศ หลักสูตรเกี่ยวกับภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยใช้ภาษาไทย โรงเรียนนานาชาติต้องมีคุณลักษณะหรือความโดดเด่นทางด้านภาษา

3.5 สื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อที่ทันสมัยและมีมาตรฐาน มีระบบให้ใช้ได้ง่าย ครูใช้สื่อสำเร็จรูปที่ผลิตในท้องตลาดทั่วไปเป็นหลักเพราะยุคเทคโนโลยีครูต้องเตรียมสื่อการสอนมาก อาจไม่มีเวลาทำสื่อ ต้องมีหน่วยงานผลิตสื่อในท้องตลาดมากขึ้น สื่อไม่สามารถควบคุมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพราะเด็กเรียนรู้ด้วยตนเองเช่นเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.6 เกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน ควรมีคณะกรรมการของโรงเรียนร่วมกันสร้างเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน โดยทำเป็นเกณฑ์กลางของโรงเรียน เป็นเกณฑ์ของโรงเรียน โรงเรียนมีอิสระในการตั้งเกณฑ์ เช่น กำหนดสัดส่วนของนักเรียนไทยกับนักเรียนต่างประเทศ โรงเรียนคัดเลือกเด็กที่เก่งเข้าเรียน ทำให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น

3.7 การวัดและการประเมินผล ประเมินผลตามสภาพจริง ประเมินหลาย ๆ แบบ ให้เด็กทำงาน การสังเกต วัดจากผลงานของเด็ก วัดโดยไม่เอาเด็กไปเทียบกับคนอื่น เทียบกับตนเอง วัดเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน วัดเพื่อให้เด็กปรับปรุงตนเองมีเพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งประเมินตนเองได้ เป็นการวัดผลซึ่งเน้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งผู้จัดหลักสูตร ผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ตัวเด็กเองมีส่วนในการประเมินผลด้วย มีการวัดและประเมินผลในเรื่องตัวเสริม คือ ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย โดยต้องวัดและประเมินผลให้เป็นรูปธรรมมากกว่าปัจจุบัน

3.8 ระบบการศึกษา ระบบการศึกษาต้องเป็นระบบ 12 ปี ควรมีการโอนหน่วยกิตระหว่างระบบ/ประเทศ ระบบการศึกษาเป็นการศึกษานานาชาติที่เน้นคุณภาพ ระบบการศึกษามีการขยายตัวมากขึ้น มีหลายรูปแบบมากขึ้น

4. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

4.1 การบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณเป็นไปตามกลไกของตลาดให้อิสระกับโรงเรียนนานาชาติในการบริหารงบประมาณ โรงเรียนนานาชาติดำรงอยู่ด้วยทุนของตนเอง งบประมาณหลักได้จากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ สมาคมที่เกี่ยวข้องอุทิศให้บ้าง รัฐควรให้การสนับสนุน เช่น เงินยืมดอกเบี้ยต่ำ ทุ้ระยะยาว ยกเว้นภาษีอุปกรณ์ ค่าคนเข้าเมือง ค่าวิชา เป็นต้น

4.2 การบริหารบุคลากร บุคลากรต้องพัฒนาอยู่เสมอมีจะนั้นจะกระทบกับคุณภาพทางวิชาการ ผู้บริหารส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูทุกชาติเสมอกันหมดในการสอนนักเรียนอย่างยุติธรรม โรงเรียนนานาชาติมีอิสระในการบริหารบุคลากร ตั้งแต่การคัดเลือกครู การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษ การเลิกจ้าง อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า การกำหนดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนนานาชาติจะชัดเจนยิ่งขึ้น

4.3 อาคารสถานที่ จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา นักเรียนไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในห้องเรียนอย่างเดียว อาคารสถานที่ที่เป็นมาตรฐานนานาชาติ จะต้องเป็นอาคารที่มีความปลอดภัย สอดคล้องกับหลักสูตรที่ใช้ โรงเรียนนานาชาติเน้นความทันสมัย ปลอดภัย สวยงาม และการรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดี ประหยัดพลังงาน อาคารสถานที่ใช้ประโยชน์ได้หลายประการ

5. ด้านคุณภาพการศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

คุณภาพของนักเรียนจะดีกว่าเดิม เด็กมีการเรียนรู้ที่ทันสมัย กล้าแสดงออก เรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ มากขึ้น มีทักษะหลากหลาย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมต่างประเทศได้

หลักสูตรดีแต่ครูอาจารย์ไม่ดีก็มีปัญหา ขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู เน้นคุณภาพที่เป็นนานาชาติจริง สามารถเรียนต่อทั้งของต่างประเทศและของไทยได้ เรียนจบแล้วมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับนานาชาติ มาตรฐานเท่ากับต่างประเทศ ต้องมีการประชุมสัมมนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนนานาชาติในการพัฒนาคุณภาพ

6. ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจความแตกต่างของโรงเรียนนานาชาติกับโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า ภาษาจีนจะเป็นภาษาสากลในเอเชียถ้าไม่เป็นอันดับหนึ่งก็เป็นอันดับสองรองจากภาษาอังกฤษ อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า รัฐและเอกชนจะร่วมมือกันจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติให้เป็นรูปแบบเฉพาะสำหรับประเทศไทย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทย ในอนาคต ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อใหญ่ ๆ ในการอภิปรายผล รวม 3 ด้าน ดังนี้

1. สภาพสังคมไทยในอนาคต

ในด้านประชากร โครงสร้างครอบครัว ขนาดของครอบครัวไทยจะเล็กลง จากครอบครัวที่มีบุตร 6 คน เหลือประมาณครอบครัวละ 2 คน ครอบครัวที่มีการศึกษามีแนวโน้มมีบุตรลดลง เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยว ความเอื้ออาทรระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะลดลงจนเป็นปัญหาสังคม ใน 20 ปีที่ผ่านมาอัตราการเพิ่มประชากรลดลง ทำให้ประชากรวัยเด็กลดลง ในขณะที่วัยแรงงานและวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นจนถึงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 พบว่ากลุ่มวัยปฐมวัยเด็กและวัยเรียนมีแนวโน้มลดลง และประชากรวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งให้เห็นอัตราการลดประชากรวัยเด็กเป็นไปตามสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมการฝึกหัดครู (2529, หน้า 29) ได้กล่าวว่า เนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่บีบบังคับ ความจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ การคุมกำเนิดได้ผล และความต้องการอิสรภาพและความเป็นอิสระส่วนตัวลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น คือ มีพ่อแม่ ลูกประมาณ 1-2 คน รวมจำนวนสมาชิกในครอบครัวจะมีประมาณ 3-4 คน ส่วนครอบครัวใหญ่จะลดลง จึงทำให้ประชากรกลุ่มเด็กปฐมวัยและกลุ่มวัยเรียนมีแนวโน้มลดลงในขณะที่ประชากรวัยแรงงานและวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่ม

ในด้านของการศึกษา คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และในปี พ.ศ. 2549 ประชากรมีการศึกษาเฉลี่ยได้ต่ำกว่า 9 ปี รวมทั้งขยายโอกาสให้เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ สามารถจัดการศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นการจัดการศึกษาเบื้องต้นที่จะหล่อหลอมคนให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพเต็มความสามารถ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญของความรู้คู่คุณธรรม ดังนั้นกระบวนการเรียนและบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เรื่องศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ภูมิปัญญาไทย และความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา ตลอดจนความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต นอกจากนี้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี และให้สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ดังนั้นเด็กมีโอกาสด้านทางเลือกในการศึกษาที่หลากหลายที่จะเข้าถึงการศึกษาได้ ผู้เรียนต้องการเรียนรู้อะไรที่มีความรักความพอใจในด้านใดก็นำมาออกแบบหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการด้านนั้น รวมทั้งปรัชญาการศึกษาไทย ในปัจจุบันกำหนดปรัชญาของการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ปัจจุบันดังกล่าวจะสนับสนุนให้คนไทยได้รับการศึกษาสูงขึ้น ครูทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมากขึ้น จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 ซึ่งกล่าวว่า ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยความร่วมมือและประสานให้สถาบันที่มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง และรัฐพึงจัดสรรงบประมาณ และจัดสรรการตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ และการจัดการเรียนรู้ก็เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น และสอดคล้องกับมาตรา 22 ตามพระราชบัญญัตินี้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกและยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ โดยเริ่มที่ตัวบุคคล ครอบครัวและชุมชน และส่งเสริมความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีในความเป็นไทย ชำนาญในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทยรวมทั้งวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและประเทศเพื่อนบ้าน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกและยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ โดยเริ่มที่ตัวบุคคล ครอบครัว และชุมชนและส่งเสริมความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีความเป็นไทย ชาบซึ่งในศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย รวมทั้งวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้เพราะว่าปัจจุบันกระแสวัฒนธรรมใหม่จากต่างประเทศกำลังค่อย ๆ เข้ามาแทนที่เอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมของสังคมไทย นับตั้งแต่อุปนิสัยแบบไทย ค่านิยมเรื่องศาสนา ค่านิยมทางเพศ การเห็นคุณค่าในศิลปะและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย และการดำรงตนอย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ ปัจจุบันกระแสวัฒนธรรมดังกล่าวยังไหลบ่าจากประเทศไทย ซึ่งเป็นศูนย์กลางธุรกิจบันเทิงของภูมิภาคไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข, หน้า 39) ที่ได้กล่าวไว้ว่าวัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลมากับกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตและดำรงชีวิต ในขณะที่เราไม่สามารถสร้างเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ ทำให้คนไทยมีวัฒนธรรมตกอยู่ภายใต้การครอบงำของวัฒนธรรมบริโภคนิยม ประกอบกับการที่ระบบข่าวสารและการติดต่อเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ทำให้เกิดความขัดแย้งและสับสนในเรื่องความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บทบาทหน้าที่ มีการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อการเป็นผู้ชนะ แข่งขันชิงดีชิงเด่นกันอย่างขาดการประนีประนอมและเกื้อกูลต่อกันจนทำให้ระเบียบวินัยและคุณลักษณะพึงประสงค์ของคนในชาติถูกทำลาย คุณค่าของภูมิปัญญาไทยและลักษณะความเป็นไทยถูกกระแสวัฒนธรรมสมัยใหม่รุกรานครอบงำ จนวัฒนธรรมไทยถูกกลืนคุณค่าและกลายสภาพอ่อนแอลง ในด้านสุขภาพ ภาพลักษณ์สุขภาพของคนไทยในอนาคต คนไทยทุกคนจะมีสุขภาพดี ทั้งในมิติทางกาย ทางจิต และทางสังคม การเกิดและเจริญเติบโตขึ้นในครอบครัวที่อบอุ่น มีสติปัญญาที่จะกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค มีหลักประกันในการได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพดี ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง มีความปลอดภัยในการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดปลอดภัย และชุมชนที่เข้มแข็งและอบอุ่น และเมื่อไปถึงจุดสุดท้ายของชีวิตก็จากไปอย่างสงบสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สาธารณสุขผู้วิจัยมีความเห็นว่า การสาธารณสุขของไทยในปัจจุบันโดยทั่วไปอยู่ในสภาพดี พิจารณาจากคนไทยโดยเฉลี่ยมีอายุขัยสูงขึ้นเรื่อย ๆ การลดลงของโรคร้ายแรง แม้จะต้องเผชิญกับอุบัติเหตุ มลพิษและโรคสืบเนื่องจากอาชีพอุตสาหกรรม พฤติกรรมการรักษาพยาบาลยังไม่ดีพอ สภาพแวดล้อมเป็นพิษ ยาเสพติด แต่ก็มียาตราการให้บรรเทาเบาบางลงได้ สอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 27) ซึ่งกล่าวว่าการสาธารณสุขของไทยในอนาคต มีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นกว่าในภาวะปัจจุบัน แม้จะต้องเผชิญกับโรคใหม่ รวมทั้งการระบาดของโรคเอดส์ก็ตาม ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้น มีความรู้ที่จะปกป้องและรักษาตนเองมากขึ้น ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทาง

วิทยาศาสตร์การแพทย์และเทคโนโลยีการักษาพยาบาลสมัยใหม่ จะช่วยควบคุมโรคต่าง ๆ ได้ดีขึ้นด้วย แม้ว่าจะมีปัญหาบางประการ โดยเฉพาะทางด้านสุขภาพจิตของประชากรบางกลุ่ม เช่น คนชรา เด็กเยาวชนที่ถูกทอดทิ้ง แต่ทางรัฐก็มีมาตรการทางด้านสวัสดิการสังคมเข้ามาช่วยเหลือให้บรรเทาเบาบางลงได้

ในด้านเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจที่มีการสร้างเครือข่ายด้านการค้า เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเปิด ดังนั้น จึงต้องไปเกี่ยวข้องกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก กระแสของการแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ North America free trade area (NAFTA) Asia Pacific economic cooperation EPEC กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียและแปซิฟิก และเขตการค้าเสรีอาเซียน (Asia free trade area (AFTA) เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดอำนาจต่อรองกับประเทศต่าง ๆ หรือภูมิภาคต่าง ๆ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 8) ได้กล่าวว่าเนื่องจากการตั้งองค์การค้าโลก (world trade organization : WTO) เพื่อดูแลการค้าโลกให้เป็นธรรมมากขึ้น แต่การแข่งขันทางการค้าก็ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น กลุ่มประเทศที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจจะสร้างกติกาโลก ให้ธุรกิจการค้าเปิดเสรียิ่งขึ้น และใช้กลไกที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรมาทดแทนการค้ามากขึ้น เช่น การกำหนดมาตรฐานสินค้า มาตรฐานสาธารณสุข มาตรฐานความปลอดภัย มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ประเทศต่าง ๆ เริ่มรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจติดต่อกันขายสินค้าบนกันภายในกลุ่ม มุ่งเปิดเขตการค้าเสรีภายในกลุ่มอำนาจของชาติค่อย ๆ ลดลงและมีการเพิ่มอำนาจรัฐภูมิภาคขึ้น กลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคที่สำคัญได้แก่ สหภาพยุโรป (European uonion : EU) กลุ่มการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (north America free trade area : NAFTA) และกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific economic cooperation : APEC) เป็นต้น

ในด้านการเมืองการปกครองมีการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมากขึ้น แต่เป็นไปอย่างช้า ๆ และไม่มีคุณภาพมากนัก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้จะล้มลุกคลุกคลานมาตลอด แต่มีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ จนมีการปฏิรูปการเมืองการปกครอง เมื่อปี พ.ศ. 2540 เป็นต้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองมากขึ้น เช่น มาตรการปฏิรูปการเลือกตั้ง มาตรการปฏิรูปการทำงานของรัฐบาลและคณะรัฐมนตรี การคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการควบคุมนักการเมืองและข้าราชการ เป็นต้น สอดคล้องกับความคิดเห็นของ มนตรี สุภาพร (2541, หน้า 13) กล่าวว่าการบริหารของรัฐบาลไทยในอนาคต มีแนวทางการกระจายอำนาจจากส่วนกลางออกไปสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ศูนย์รวมแห่งอำนาจจะไม่อยู่รัฐบาลกลางอีกต่อไป เนื่องจากอำนาจในการบริหารส่วนท้องถิ่นที่

เน้นถึงศักยภาพ ด้านการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งอำนาจในการตัดสินใจได้เอง นั่นคือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งอำนาจในการตัดสินใจนี้ จะเป็นอำนาจที่ส่วนท้องถิ่นใช้ในการบริหารงาน ทั้งนี้ การกระจายอำนาจจะต้องเป็นการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงและความสำคัญอยู่ที่ตัวอำนาจ กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจของตนเองที่จะต่อรองกับส่วนกลางโดยตรง ถ้าท้องถิ่นมีอำนาจในตัวเองจะเกิดการแข่งขันระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่น และสามารถสรรหาทรัพยากรบุคคลเข้ามาดำเนินงานท้องถิ่นของตนได้ดีกว่าส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น มีเป้าหมาย คือ การสร้างรัฐบาลส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจในการบริหารและตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากที่สุด มีอำนาจในกิจการครอบคลุมทุกประเภท มีการจัดเก็บงบประมาณและใช้งบประมาณของตนเองอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ คือองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เล็กที่สุด

นอกจากนี้เกี่ยวกับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมถูกทำลายในวงกว้างมากขึ้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรใช้มาตรการหลากหลายมากขึ้น ทั้งมาตรการออกและปรับปรุงกฎหมาย รมรงค์ให้เห็นคุณค่าและโทษของการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ การครอบคลุมการนำเข้าสารเคมี สารพิษ วัตถุอันตราย และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นต้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 20) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การที่จำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น การขยายตัวของเมือง การพัฒนาทางอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ อาทิ ป่าไม้ ดิน น้ำ ทรัพยากรทางทะเลสิ้นเปลืองโดยขาดความสมดุลทางธรรมชาติ มีสภาพทรุดโทรม เกิดการขาดแคลน ราคาแพง ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมให้วิกฤตมากขึ้น และมีแนวโน้มการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติระหว่างกลุ่มชนต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งอันนำไปสู่ความรุนแรงในสังคมมากขึ้น รวมทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านการผลิตอุตสาหกรรม ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านพาณิชย์วิ ด้านพลังงาน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อกระจายรายได้ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม ต้นทุนต่ำ สามารถพัฒนาและขยายได้อย่างยั่งยืน ตลอดทั้งประชาชนทุกคนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสามารถใช้เวลาเทคโนโลยีเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งมีความพยายามในการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้เองมากขึ้น โดยไม่หวังพึ่งเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากประเทศที่พัฒนาแล้วแต่อย่างเดียว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยให้ความสำคัญกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีค่อนข้าง

มาก ทำให้ไม่สามารถผลิตเทคโนโลยีที่เหมาะสมขึ้นใช้เองได้เท่าที่ควรต้องพึ่งพาอาศัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทั้งในด้านความรู้ และผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศในการพัฒนาต่าง ๆ และการแข่งขัน ทั้งนี้เพราะขีดความสามารถของไทยในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาและการสร้างความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของประชาชนคนไทยอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศไทยโดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ และการสร้างระบบการคิดการทำงานอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ หรือเป็นระบบตั้งแต่ระดับพื้นฐานยังไม่มากพอ มองวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องเข้าใจยากสลับซับซ้อน ทั้ง ๆ ที่วิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานสำคัญต่อระบบการคิดของมนุษย์ และเป็นความรู้ที่มนุษย์เฝ้าหา เพื่อเรียนรู้ความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว และธรรมชาติในตัวเองสอดคล้องกับ ผลการวิจัยกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 23-24) ที่กล่าวว่าสังคมไทยจำเป็นต้องเป็นสังคมแห่งวิทยาศาสตร์ คือเป็นสังคมที่รู้จักใช้เหตุและผล มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างวัฒนธรรมเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นสังคมที่พัฒนาและสร้างองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้ เป็นรากฐานในการผลิตเทคโนโลยีที่เหมาะสมขึ้นใช้เองได้ นอกเหนือจากความสามารถในการเลือกรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาใช้ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยในอนาคต

จากการวิจัยพบว่าทุกคนต้องได้เรียน ทักษะพื้นฐาน ความรู้พื้นฐาน จะให้คนได้เรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิต ทุกคนได้รับความเสมอภาคในเชิงโอกาสมากขึ้น รวมทั้งบุคคลที่เสียเปรียบ คือมีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่จัดให้กับคนไทยทุกคนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน รวมทั้งบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมตลอดจนบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ การศึกษาไทยในอนาคตเป็นการเปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนได้เรียนอย่างกว้างขวางและตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2542, หน้า 7)

ในด้านสังคมจะเข้ามามีบทบาท รับผิดชอบในการบริหารการเงินและครุมาภักขึ้น ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามมาตรา 41 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์การปกครองท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ในด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการทำให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาอย่างในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษา เป็นอุดมการณ์หรือปรัชญาการศึกษาของชาติที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นั่นคือพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข นั่นคือมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีทั้งความรู้คุณธรรม สอดคล้องกับความคิดเห็นของบุญเพียร บุญญวิริโย (2544, หน้า 31) กล่าวว่าการศึกษาที่ผ่านมา องค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นหัวใจของการศึกษาถูกละเลยไปมาก คือ คุณธรรมจริยธรรม อันเป็นรากฐานของการพัฒนาของมนุษย์ ผลที่ตามมาคือการมีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ ความเป็นมนุษย์จึงไม่มีความสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ในมาตรา 23 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้วางแนวทางการศึกษาเอาไว้ว่าจัดการศึกษาทุกประเภทจะต้องเน้นความสำคัญให้มีความรู้คู่คุณธรรม นับว่าเป็นนโยบายที่มีความถูกต้อง

ในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักสูตรของการศึกษา 8 สาขา นำไปเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาทำโครงสร้างในวิชา มีหน่วยกิต กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ หลักสูตรสถานศึกษาคงครบถ้วน เป็นหลักสูตรของสถานศึกษาทั้งสิ้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรควรจะมีหลักสูตรแกนกลาง ก็แยกตามความต้องการ มีสาระ มีความคิดรวบยอด มีการแบ่งชั้นชั้น ปีไหนจะเรียนอะไร หลักสูตรท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีกระบวนการบริหาร หลักสูตรระดับเขตพื้นที่และระดับสถานศึกษารับผิดชอบได้แก่ วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นกันแตกต่างกันออกไป ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวนี้เป็นแนวโน้มที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถจัดทำสาระของหลักสูตรได้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และปัญหาใน

ชุมชน หรือเรียกว่าหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้จุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อความเป็นไทยนั้นก็หมายความว่าความถึงความเป็นไปไทย ในความหมายนี้ รวมถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุก ๆ แห่งที่ปรากฏในอาณาจักร ไทยปัจจุบัน (วิชัย ตันศิริ, 2543, หน้า 72) ส่วนในด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนมากขึ้น เรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เรียนอยู่ห้องเรียนอย่างเดียว อาศัยแหล่งความรู้ในท้องถิ่น สถานประกอบการ หรือภูมิปัญญาทั่วไป ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้เรียนจะมีโอกาสเรียนได้กว้างขึ้นและลึกขึ้น ผู้เรียน มีโอกาสคิดวิเคราะห์ได้มากขึ้น กล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นตามความสามารถและความ สนใจ เน้นให้เด็กคิดเป็นทำเป็น มีวิธีการเรียนรู้ ต้องรู้วิธีการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้ซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของ วิชัย ตันศิริ (2543, หน้า 40) ได้กล่าวไว้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อนข้างให้ความสำคัญมาก ผู้เรียนจะมีโอกาสศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิต มีสิทธิและ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี สามารถเลือกวิธีการศึกษาได้ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การศึกษาตามระบบนี้ทำให้ผู้เรียนมีสิทธิในการโอนผลการเรียนได้ การศึกษาสำหรับผู้เรียนจะมาจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็ม ศักยภาพ ความรู้ที่จัดขึ้นจะควบคู่ไปกับการอบรมด้านคุณธรรม เพื่อความเป็นพลเมืองดีที่มี ศักยภาพ ส่วนในเรื่องผู้สอนผู้สอนต้องพัฒนาตนเองเป็นผู้มีจิตวิญญาณ มีความเป็นครู รักเด็ก สามารถจัดการตนเองให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเด็ก มีความเชี่ยวชาญในการสอน การใช้ หลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้สอนต้องพัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นมืออาชีพเป็นผู้ชักนำชี้แนะแนว ทางให้เด็กค้นคว้าความรู้ ยึดความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 เกี่ยวกับครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และ พัฒนาคูณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และตามมาตรา 9 วรรค 4 มีหลักสูตร 3 ประการ คือ

1. จัดให้มีระบบการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และมีกองทุนพัฒนาครู คุณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ
2. ส่งเสริมองค์รววิชาชีพครูให้เข้มแข็งและมีบทบาทหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ และมีอำนาจออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
3. จัดระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูโดยเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษา และมีระบบเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการเหมาะสมกับวิชาชีพ และมีกองทุน ส่งเสริมครูในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ในด้านผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่า แนวโน้มครูจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ บทบาทของผู้สอนในอนาคตเป็นผู้บอกความรู้จะลดลง เป็นผู้ดูแลส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้ทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จัดสื่อให้เด็กได้แสวงหาความรู้มากขึ้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้สอนไม่ใช่เป็นผู้ที่ให้ความรู้แต่จะเป็นผู้ที่เรียนรู้ผู้เรียนเป็นคนช่วยเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด เป็นผู้ให้กำลังใจ เป็นผู้ชี้แนะแหล่งข้อมูลการเรียนรู้จะหลากหลาย สอดคล้องกับความคิดเห็นของ วีระเดช เชื้อนาม (2545, หน้า 3) ซึ่งได้กล่าวในเรื่องดังกล่าวว่าการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจัดทำนี้ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็นผู้รับ มาเป็นผู้เรียน เปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้เท่าเทียมกับการเปลี่ยนแปลงจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าผู้สอน ดังนั้น ผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามากขึ้น ครูรู้จักสื่อที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของเด็กเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สื่อเป็นหัวใจของการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนสนใจและเข้าใจ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุผล ฉะนั้นสื่อในอนาคตจะมีความสำคัญสูงมาก สื่อมีใช้สื่อที่ต้องอาศัยเงินลงทุนเพื่อหาซื้อมาเท่านั้น แต่สื่อชาวบ้าน ซึ่งครูและนักเรียนช่วยกันผลิตขึ้นมาจะมีบทบาทมากขึ้นกว่าเดิมหลายเท่า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ (รุ่ง แก้วแดง, 2541, หน้า 138) ซึ่งได้กล่าววาทะบทของเทคโนโลยีในการเรียนรู้ การเรียนการสอนเดิมนั้นเกือบไม่ใช้เทคโนโลยีนอกจากหนังสือ แต่โลกปัจจุบันเป็นโลกของเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ ซึ่งได้เข้ามามีผลกระทบอย่างมากต่อกระบวนการเรียนการสอนในโลกยุคใหม่ นักเรียนจะเรียนด้วยตนเองได้ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตจึงถึงยุคที่บทบาทของครูต้องเปลี่ยนบทบาท ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูก็คือ เป็นผู้สนับสนุนสรรหาสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้

ในด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับจุดเน้นในการประเมินผล ประเมินตามสภาพจริง การทดสอบน้อยลง เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า มีข้อดีดังนี้ เป็นการวัดที่เป็นรูปธรรม ประเมินหลายรูปแบบ ประเมินต่อเนื่องตลอดเวลา ตามสภาพความเป็นจริง การสอบไล่แยกตามการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ส่งผลต่อการพัฒนาการสอนของครู สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545, หน้า 20) ได้กล่าวถึงการประเมินสภาพจริงว่า การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะ

เป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน และเป็นองค์รวมมากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ทั่วไป วิธีการประเมินสภาพจริงไม่มีความแตกต่างจากการประเมิน การปฏิบัติเพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริง หรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียงจริง แต่จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่ามีจุดเด่นหรือข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด วัดและการประเมินผลการศึกษาก่อนพื้นฐานว่าเป็นการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

ในเรื่องต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของผู้เรียนเป็นหลัก มีการประเมินระดับประเทศ ซึ่งประเมินชั้นหลัก ป.3, ป.6, ม.3, ม.6 ในวิชาหลักต่าง ๆ แล้วประเมินระดับเขตการศึกษา ระดับสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ (2544, หน้า 64) ที่กล่าวว่า การประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาก่อนพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จะมีอยู่ 3 ระดับ คือ ระดับห้องเรียน โดยกำหนดให้มีการสอนโดยข้อสอบแบบปรนัยได้ไม่เกิน 30 เปอร์เซ็นต์ของการวัดผล ส่วนที่เหลือให้ใช้ข้อสอบอัตนัย หรือการประเมินด้วยวิธีอื่นที่หลากหลาย ระดับโรงเรียน การวัดผลระดับโรงเรียนนั้นจะดูที่ผลสัมฤทธิ์ของเด็ก วัดประสิทธิภาพของครู ประสิทธิภาพของโรงเรียน ในเรื่องนี้กรมวิชาการจะเป็นฝ่ายประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะต้นสังกัดในการสร้างเครื่องมือ สำหรับระดับชาตินั้น ได้กำหนดไว้ว่าจะวัดที่ระดับชั้นหลักเป็นการสอบรวม เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติ ผู้มีบทบาทในการประเมินได้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ผู้บริหาร นักเรียนก็มีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ในขณะเดียวกันก็มีองค์กรภายนอกเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาก่อนพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับผู้สอน และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการของสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้สอน ครูวัดผล นายทะเบียน ในการดำเนินการอย่างกว้างขวางทุกชั้นตอน และเพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาเป็นไปตามระบบและแผนงานการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 11-12)

นอกจากนี้วิธีการประเมิน ใช้วิธีหลากหลาย ทั้งการสังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ ตรวจสอบผลงาน ประเมินจากสภาพจริง ปฏิบัติจริง ประเมินผลสัมฤทธิ์ การประเมินในห้องเรียน ยืดหยุ่นกว่าปัจจุบัน การประเมินภายนอกเรื่องของการสอบยังมีความสำคัญ การคาดการณ์แนวโน้มของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้สอดคล้องกับวิธีการประเมินของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544, หน้า 89) เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง จะใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบงาน การรายงานของตนเองของนักเรียน การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การใช้ข้อทดสอบเน้นการปฏิบัติจริง การประเมินโดยแฟ้มสะสมงานรวมทั้งในเรื่องการนำผลไปใช้ นำผลไปใช้อย่างหลากหลาย ทั้งในการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน การพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาต่อ การกำหนดนโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545, หน้า 43) ที่ได้กล่าวถึง การรายงานผลการประเมินผลการเรียนเป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับออกเอกสารหลักฐานการศึกษาสำหรับการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรองผลการเรียน และวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

ในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวกับการบริหารบุคลากร จะกระจายอำนาจออกไปจะอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ ส่วนกลางจะกำกับเชิงนโยบายกว้าง ๆ จะสิ้นสุดที่โรงเรียน การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบ ยกเว้นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การบริหารบุคคลกระจายอำนาจไปอยู่ที่โรงเรียน เพราะผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู โดยใช้ระบบคุณธรรม ควรจะให้ความสำคัญกับบุคลากรมากที่สุด ต้องพัฒนาบุคลากรให้เต็มที สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ที่กล่าวว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ส่วนในด้านการใช้หลักคุณธรรมมากขึ้น ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถแต่ละด้าน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กิติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 87) ซึ่งได้กล่าวว่า ระบบคุณธรรม เป็นระบบที่ใช้วิธีการเลือกสรรหาบุคคลเข้ามาทำงาน โดยใช้การสอบเป็นการประเมินความรู้ความสามารถของบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความต้องการโดยไม่คำนึงถึงเรื่องการเมืองหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นสำคัญ

สำหรับในเรื่องการบริหารงบประมาณ รัฐควรจัดสรรงบประมาณไปเป็นก้อนเงินมากขึ้น ต่อไปคณะกรรมการการศึกษาไปพิจารณากำหนดเอง จะใช้เงินไปในเรื่องใด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินก้อนหรือการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นระบบงบประมาณที่แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรที่ได้ใช้ไปกับผลงานที่เกิดขึ้นว่ามีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร คู่ค้ามากน้อยเพียงไร การนำระบบงบประมาณไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ หน่วยงานต้องพัฒนาการจัดการทางการเงินให้มีมาตรฐาน 7 ด้าน คือการวางแผนงบประมาณ การกำหนดผลิตผลและการคำนวณต้นทุน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารทรัพย์สินและการตรวจสอบภายใน ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่าจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณจากภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับทองอยู่ แก้วไทรชะ (2545, หน้า 7) ที่ได้กล่าวถึงการบริหารงบประมาณโดยรัฐจัดสรรงบประมาณไปเป็นเงินก้อนมากขึ้น หรือการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budget/: PBB) ว่าเป็นระบบงบประมาณที่แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรที่ใช้ผลงานที่เกิดขึ้น ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างไร คู่ค้ามากน้อยเพียงไร นอกจากนี้ PBB ยังเป็นระบบการทำงานที่ผสมผสานระหว่างการวางแผน การจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ทบทวนผลงาน ดังนั้นหัวใจของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจึงเป็นการเชื่อมโยงทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ และผลงานที่เกิดขึ้นโดยมีระบบประเมินทบทวน ตรวจสอบผลงานที่เป็นระบบ เป็นรูปธรรมและที่สำคัญหน่วยงานต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา นอกจากนี้เกี่ยวกับการบริหารทั่วไป ทุกอย่างจะสิ้นสุดที่โรงเรียนคิดว่าจะดีขึ้นเรื่อย ๆ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีอิสระในการบริหารงานทุกอย่างจะสิ้นสุดที่โรงเรียน เพราะกระจายอำนาจไปให้สถานศึกษา สิ่งที่รัฐต้องควบคุม คือ เรื่องคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจหน้าที่การบริหารและการจัดการด้านบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่นั้นด้วย

ผลการวิจัยยังพบว่า ในเรื่องการบริหารงบประมาณต้องเกิดประโยชน์สูงสุด โปร่งใส คู่ค้า และได้ระดับมาตรฐานที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงบประมาณ มาตรา 62 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กล่าวไว้ว่า ให้มีระบบตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้การบริหารทั่วไปจะดีขึ้นเรื่อย ๆ ต้องเป็นระบบ จะใช้วิธีการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ได้ ทุกอย่างต้องเป็นระบบบริหารโดยระบบผลการวิจัย สอดคล้องกับจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 86) ซึ่งกล่าวถึงการบริหารโดยระบบไว้ดังนี้ 1. ปัจจัยนำเข้า 2. กระบวนการ 3. ผลลัพธ์ 4. ผลกระทบ

สำหรับแนวโน้มเกี่ยวกับบทบาทของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน้าที่ของรัฐ เอกชนจะมาจัดเป็นการเสริม เป็นทางเลือกของประชาชน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า รัฐยังเป็นผู้จัดหลักการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐ ในการจัดการศึกษาให้พลเมืองมีความรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอ ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ดังนั้น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นหน้าที่ของรัฐ เพราะตามกฎหมายได้เปิดให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย สอดคล้องกับบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษา จะต้องเพิ่มมากขึ้นแต่เป็นระดับที่สูงขึ้นมากคือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะสายอาชีวศึกษาจะมีมากขึ้น การศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกชนทำเป็นทางเลือก เมื่อรัฐจัดการศึกษาได้ 100 % เอกชนทำเป็นทางเลือก คือส่วนที่เอกชนเลือกเอา เอกชนต้องจัดได้ดีกว่ารัฐ เพราะเป็นทางเลือก เอกชนมีอิสระเสรีในการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามที่เปิดกว้างไว้ ถ้าเขามีความพอใจ และเหมาะสมที่จะจัดการศึกษาของชาติได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วิชัย ตันศิริ (2543, หน้า 31) ที่ได้กล่าวว่า ความสำคัญของบทบาทของเอกชน ในการจัดการศึกษามีหลายประการ แต่ที่สำคัญคือการศึกษาในระดับอาชีพ ทั้งอาชีวศึกษาและอาชีพขั้นสูง หากให้เอกชนมีบทบาทในการจัด โดยเฉลี่ยค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ามารับการศึกษาในสัดส่วนที่เหมาะสม จะทำให้เกิดความสมดุลและความสอดคล้องระหว่างตลาดแรงงาน (ภาคเศรษฐกิจ) ซึ่งเป็นอุปสงค์กับจำนวนผู้ศึกษาและจบการศึกษาซึ่งเป็นอุปทาน

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้น เพราะกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารให้มีผู้แทนจากชุมชน ผู้แทนจากผู้ประกอบการ ผู้แทนจากสมาคมต่าง ๆ เข้ามาเป็นกรรมการบริหารทุกระดับ ทั้งระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่ และระดับโรงเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ที่กล่าวว่า ให้มีคณะกรรมการสถาน

ศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นเรื่องที่ดีทำให้โรงเรียนเข้มแข็งขึ้นเอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังคาดการณ์แนวโน้มในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กมากขึ้น ให้ทุนการศึกษา ให้อุปกรณ์ ช่วยเหลือเด็กที่ยากจน ให้เด็กออกไปฝึกงานในชุมชน ให้คนที่มีความรู้ในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้เด็กเรียนรู้ ส่งเสริมกิจการพิเศษ จัดหาเครื่องดนตรี สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 277-278) ซึ่งกล่าวในเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักวิชาการว่า การจัดการศึกษาเป็นสิทธิ และหน้าที่ของผู้ปกครอง จึงต้องกระจายความรับผิดชอบไปให้กับผู้ปกครอง มิใช่ความรับผิดชอบของรัฐแต่ฝ่ายเดียวเช่นที่เป็นอยู่ ในรอบร้อยปีที่ผ่านมาต้องส่งเสริมให้มีสมาคมผู้ปกครองและครู เพื่อให้มีบทบาทความร่วมมือด้านวิชาการ และกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น มีสิทธิที่จะได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สามารถแสดงความคิดเห็น ได้ทั้งในที่ประชุมสมาคมผู้ปกครอง และผ่านผู้แทนที่อยู่ในคณะกรรมการโรงเรียน โดยวิธีนี้ผู้ปกครองและชุมชน จะมีสิทธิทางการศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น มิใช่จัดงานหาเงินหรือบริจาคเงินให้โรงเรียนเท่านั้น ส่วนในเรื่องบทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน โรงเรียนเป็นของทุกคน ผู้ปกครองและชุมชนก็อยากมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องช่วยพัฒนาชุมชนด้วย เป็นการอำนวยความสะดวกทั้ง 2 ฝ่าย ให้การสนับสนุนกันการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางชุมชน ชุมชนต้องการให้บริการอะไร โรงเรียนก็จัดตามความต้องการของชุมชน

ในด้านอื่น ๆ ใน 10 ปีข้างหน้าโรงเรียนตั้งเป้าหมายจะต้องให้เด็กเรียนคอมพิวเตอร์ ทุกคน เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากในการช่วยสอน ช่วยทำงานมากขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์เด็กเรียนรู้อย่างเร็ว แม้ครูไม่สอน วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา เด็กเรียนมากกว่าที่ครูสอน เรียนจากสื่อต่าง ๆ เด็กแสวงหาความรู้ได้มากกว่าในอดีต ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข, หน้า 21) ได้กล่าวว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นและเติบโตไปมากมีการพัฒนารูปแบบที่หลากหลาย การพัฒนาการเรียนรู้ของคนไทยและการสร้างสังคมแห่ง

การเรียนรู้จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความเสมอภาคและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการกระจายความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชน และสังคมไทยให้คนไทยสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก ง่ายและรวดเร็ว

ในเรื่อง การศึกษาในอนาคต ต้องสร้างหลักประกันในสังคมว่าจะต้องจัดอย่างมีคุณภาพ ต้องให้หลักประกันกับผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้น ต้องรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบจะได้ช่วยกันสังคม ต้องตรวจสอบต้องดูแลผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 47 กล่าวว่า ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าเป็นการบริหารการศึกษาตามปกติของโรงเรียน การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องภายในของสถานศึกษาที่ต้องจัดทำเอง โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่การประกันคุณภาพภายนอกเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระ และมีความเป็นกลาง และมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินเปรียบเทียบกับมาตรฐานของสถานศึกษาทั่วประเทศ และเปรียบเทียบทุก ๆ 5 ปี

3. การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต

3.1 แนวคิดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

ผลการวิจัยพบว่าต้องเสริมสร้างการเรียนรู้ความเป็นนานาชาติ และความเป็นไทยควบคู่กันไป ความต้องการการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติในอนาคตจะเพิ่มขึ้นเพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติตั้งอยู่ในประเทศใด จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับประเทศที่ตั้งอยู่ โรงเรียนนานาชาติที่ใช้หลักสูตรต่างประเทศมีแนวโน้มลดลง แต่หลักสูตรไทยที่สอนเป็นภาษาอังกฤษจะเพิ่มมากขึ้น อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้าประเทศไทยควรมีแผนในเรื่องความต้องการ โรงเรียนนานาชาติโดยควรมีการกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา (school mapping) ไว้

เนื่องจากการศึกษานานาชาติย่อมต้องเน้นคุณภาพมาตรฐานเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล เพราะการศึกษานานาชาติเป็นการจัดให้กับคนทุกชาติ การที่จะดึงดูดให้นักเรียนต่างชาติเข้ามาเรียน คุณภาพมาตรฐานระดับสากลเป็นสิ่งสำคัญที่สุดจะสร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้เรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สำหรับชาวไทยนั้น หากผู้เรียนจะเลือกเรียนจะต้องมีความเชื่อมั่นและมั่นใจในคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนนั้น ๆ มิฉะนั้นก็จะเลือกไปศึกษาที่ต่างประเทศมากกว่า ฉะนั้นโรงเรียนนานาชาติจึงควรให้ความสนใจอย่างแท้จริงในคุณภาพและ

มาตรฐานการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผุสดี ตรงต่อกร (2540, หน้า 3-4) ที่ได้กล่าวว่า โรงเรียนนานาชาติเป็นโรงเรียนที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพทางการศึกษาสูง นอกจากนี้โรงเรียนนานาชาติยังมีลักษณะการดำเนินกิจการที่แตกต่างไปจากโรงเรียนเอกชนประเภทอื่น เป็นโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาตามแบบการศึกษาของต่างประเทศ ใช้มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศมีแนวทางการรับนักเรียนต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ และตลอดจนใช้หลักสูตรและครูผู้สอนจากต่างประเทศ นับตั้งแต่ที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติสนับสนุนให้เปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นในประเทศไทย และอนุญาตให้นักเรียนไทยเข้ารับการศึกษานั้น ก็เพื่อต้องการที่จะผลิตพลเมืองให้เป็นคนในสังคมโลกกล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทักษะและประสบการณ์ในระดับสูงและกว้าง มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ของข้อมูลและข่าวสารในด้านต่าง ๆ ของโลกไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง การค้า การเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศพร้อมทั้งมีความสามารถในการแก้ปัญหาและคาดการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถูกต้อง เพื่อจะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันการศึกษานานาชาติจึงเป็นทางเลือกของผู้ปกครองที่จะนำบุตรหลานของตนไปสู่ระดับสากลได้เพื่อเป็นการเตรียมบุตรหลานได้รองรับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและที่สำคัญคือ ระบบการศึกษานานาชาติ จะช่วยส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในการก้าวไปสู่ประชาคมนานาชาติได้ เนื่องจากประเทศไทยในขณะนี้มีความจำเป็นต้องเตรียมคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริม ความสามารถทางด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกันก็ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีของความเป็นไทยด้วย

ในด้านความต้องการการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติในอนาคตจะเพิ่มขึ้น เพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลาน มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนับได้ว่า เป็นภาษาสากลที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ และเป็นภาษาที่คนใช้มากที่สุดในโลก ถ้าไม่นับภาษาจีน สำหรับคนไทยเองภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่คนไทยต้องเรียน และโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน แม้ในอีก 10 ปีข้างหน้าต่อไป สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544, หน้า 3) ที่กล่าวถึงจุดเด่นของการศึกษานานาชาติ ในทางปฏิบัติว่า ปัจจุบันรัฐมีนโยบายที่จะพัฒนาศักยภาพของเยาวชนไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ แต่ประเทศไทยยังขาดแคลนบุคลากรที่มีลักษณะในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ดังนั้นการที่นักเรียนไทยได้เข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ จึงเป็นอีกทางหนึ่งที่จะสามารถช่วยเตรียมเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษและมีความสามารถที่จะสื่อสารในระดับสากลได้เป็นอย่างดี เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้เนื่องจาก

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการใช้มากที่สุดและกลายเป็นภาษาที่สองของทุกชาติในภูมิภาคและทั่วโลก รวมทั้งการสื่อสารที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติตั้งอยู่ในประเทศใดต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับประเทศที่ตั้งอยู่ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษานานาชาติก็เพื่อให้ทุกคนสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับโลกที่ไร้พรมแดนและความเปลี่ยนแปลงในโลกได้ มิใช่รู้แต่เรื่องของตัวเองเท่านั้น ดังนั้นความเป็นโรงเรียนนานาชาติในสังคมไทย จะต้องนำเอาวัฒนธรรม ค่านิยม ระบบการเรียนรู้สังคมไทยบรรจุในหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียนโรงเรียนนานาชาติกับชุมชนที่อาศัยอยู่ สอดคล้องกับความคิดเห็น สุภชัย พานิชภักดิ์ (2539, หน้า 14) ได้กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนนานาชาติควรจะมีว่า ต้องกำหนดบทบาทของโรงเรียนนานาชาติไม่ใช่เป็นเพียงแค่แหล่งผลิตเท่านั้น แต่โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยอย่างแท้จริง ดังนั้น ความเป็นนานาชาติ ในสังคมไทยจะต้องนำวัฒนธรรม ค่านิยม ระบบการเรียนรู้ในสังคมไทยบรรจุลงในหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติ การดำเนินของโรงเรียนนานาชาติจะต้องไม่คำนึงในเรื่องธุรกิจมากเกินไปหรือฉวยโอกาสจากการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ตนมากนัก

โรงเรียนนานาชาติที่ไม่ใช้หลักสูตรต่างประเทศจะมีแนวโน้มลดลง แต่หลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษจะเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้ปกครองต้องการส่งบุตรหลานเข้าเรียนหลักสูตรต่างประเทศ เพราะต้องการให้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ในขณะเดียวกันรัฐได้จัดหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ และวิชาการเช่นเดียวกับหลักสูตรต่างประเทศ ทำให้ผู้มีฐานะปานกลางสามารถเข้าเรียนได้ จึงทำให้ผู้ปกครองให้ความสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับความคิดเห็นของ กองบรรณาธิการ (2542, หน้า 14) ได้กล่าวถึงโรงเรียนนานาชาติว่าเพราะมีความต้องการและเรียกร้องกันมากถือเป็นงานบริการอย่างหนึ่ง คล้ายกับการขายงานบริการจากต่างประเทศเข้ามา มองว่าอัตราการเจริญเติบโตตอนนี้อิ่มตัวแล้ว เพราะคนเข้าเรียนรุ่นใหม่อ่อนไหวส่วนใหญ่เป็นเด็กไทย และไม่ได้ไปเรียนต่างประเทศ คิดว่านักเรียนที่จบจากโรงเรียนนานาชาติถ้าไปเรียนต่อต่างประเทศจะดีมาก แต่ถ้าจบแล้วเรียนต่อในประเทศไทยจะเสียเปรียบเด็กไทยที่เรียนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล เพราะเคยชินกับหลักสูตรที่เป็นภาษาต่างชาติทั้งหมดเมื่อมาเรียนต่อในมหาวิทยาลัยไทยก็เสียเปรียบในเรื่องภาษาไทย การตอบและการทำข้อสอบจะช้ากว่าคนอื่น ส่วน อธิปัติย์ คลีสุนทร (2545, หน้า 20) ได้กล่าวถึงหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษจะเพิ่มขึ้นว่า เนื่องมาจากค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางก็สามารถส่งบุตรหลานเข้าเรียนได้ และได้ความชำนาญด้านภาษาและความรู้วิชาการ ส่วนอาจารย์ผู้สอนจะใช้

อาจารย์จากต่างประเทศเจ้าของภาษา หรืออาจารย์เมืองไทยที่ไปเรียนต่างประเทศมีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีถึงปริญญาเอกและผ่านการทดสอบพูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ

ผู้เชี่ยวชาญได้คาดการณ์แนวโน้มอีกประมาณ 10 ปีข้างหน้าประเทศไทยจะมีแผนความต้องการโรงเรียนนานาชาติโดยควรมีการกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา (school mapping) ไว้เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและในเมืองใหญ่ ปัจจุบันมีโรงเรียนนานาชาติทั้งหมด 85 โรงอยู่ในกรุงเทพมหานคร 31 โรง ส่วนภูมิภาค 23 โรง ส่วนระดับอนุบาลทั้งหมด 32 โรง อยู่ในกรุงเทพมหานคร 31 โรง ส่วนภูมิภาค 1 โรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546, หน้า 1-8) จะเห็นว่าโรงเรียนนานาชาติไม่ได้กระจายไปในที่ต่าง ๆ จึงควรกระจายไปทุกภาค ดังที่ ม.ล. ปรีดา คีตกุล (2545, หน้า 83) ได้กล่าวว่าเมื่อเปิดเสรีทางการศึกษาน่าจะมีการขยายตัวของโรงเรียนนานาชาติบ้าง คิดว่าต่อไปคนไทยมีค่านิยมส่งลูกเข้าโรงเรียนนานาชาติในเมืองไทยมากขึ้น ความต้องการในการขยายโรงเรียนก็จะตามมาเพราะโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ไม่สามารถรองรับนักเรียนเพิ่มได้แต่ก็มีหลายแห่งกำลังขยายโรงเรียน แต่โดยรวมแล้วตัวเลขติดลบด้าน ส่วนต่างจังหวัดมีโรงเรียนนานาชาติประจำที่ยังเปิดรับได้อีก นอกจากนี้ การจัดตั้งสถานศึกษานานาชาติจากต่างชาติในประเทศไทยนั้น มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการจากโรงเรียนนานาชาติ แบบไปเข้ากลับเย็นมาเป็นโรงเรียนนานาชาติแบบประจำหรือโรงเรียนกึ่งนอน โดยเน้นจัดตั้งในส่วนภูมิภาคมากขึ้น เพราะฉะนั้นแน่นอนว่าจำเป็นนำเด็กจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น (มดิชน, 2540, หน้า 11) สอดคล้องกับ กฤษณ์ อัสสกุล (2539, หน้า 78) ได้กล่าวว่าขณะนี้ความต้องการของผู้ปกครองที่อยู่ต่างจังหวัด สนใจส่งลูกเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติมากขึ้น เพราะการส่งเด็กไปเรียนโรงเรียนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร จะเสียค่าใช้จ่ายเท่า ๆ กับ ค่าใช้จ่ายที่ส่งลูกเรียนในโรงเรียนนานาชาติ ดังนั้น โครงการขยายการรับนักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดจะมีมากขึ้นนอกจากกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ลาว เขมร เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ยากให้ลูกได้อยู่ใกล้เพื่อสามารถมาเยี่ยมได้ในช่วงวันหยุด เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ บางประเทศมีความปลอดภัยไม่พอ จึงส่งลูกเข้ามาเรียนในประเทศไทยมากกว่า

นอกจากนี้ มีการตั้งโรงเรียนตามแนวชายแดน โดยเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านก็เป็นรูปแบบหนึ่งตามนโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษานานาชาติของประเทศไทย รวมทั้งโครงการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งดังนั้น จึงควรมีแผนความต้องการโรงเรียนนานาชาติ โดยควรมีมีการกำหนดสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนนานาชาติกระจายออกไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย

3.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษานานาชาติต้องเน้นคุณภาพเน้นการคิดเป็น ทำเป็น ความคิดสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางด้านภาษา คอมพิวเตอร์ เน้นการเรียนรู้ความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ให้บุตรหลานของชาวต่างชาติได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ขณะที่อยู่ในเมืองไทยและกลับไปศึกษาต่อในประเทศของเขาได้ และเพื่อเด็กไทยที่มาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง ให้มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถที่เป็นสากล เป็นสมาชิกที่ดีทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ให้ผู้เรียนมีความเป็นสากล และความเป็นพลเมืองโลก การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ เป็นการจัดการศึกษาให้ให้กับคนบางกลุ่ม เพราะต้องลงทุนสูง พัฒนาทางด้านร่างกาย สังคม สติปัญญาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับสังคมโลก จัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ โดยร่วมมือกับต่างประเทศอย่างกว้างขวางมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับชาติอื่น ๆ

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ในด้านให้บุตรหลานของชาวต่างชาติได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงขณะอยู่ในเมืองไทย และกลับไปศึกษาต่อในประเทศของเขาได้ และเพื่อเด็กไทยที่มาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงโดยมีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถที่เป็นสากล เป็นสมาชิกที่ดีทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนนานาชาติเกิดขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้บุตรหลานชาวต่างประเทศที่มาอยู่ในประเทศไทย ซึ่งไม่สามารถจะเรียนโรงเรียนไทยได้ และให้เด็กไทยที่ประสงค์จะเข้าเรียนในระบบนานาชาติได้เข้าเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 จ. หน้า 3) ที่กล่าวว่าเนื่องจากได้มีชาวต่างประเทศเข้ามาทำงานลงทุนทำธุรกิจในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และนับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นทั้งที่มาจากยุโรป อเมริกา และเอเชีย บุคคลเหล่านี้จำนวนไม่น้อยต้องเข้ามาพำนักในประเทศไทยเป็นเวลานาน พร้อมครอบครัว บุคคลเหล่านี้จำเป็นต้องให้บุตรหลานได้รับการศึกษาขณะที่อยู่ในประเทศไทย ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้รัฐบาลจะต้องพิจารณาจัดการศึกษาให้กับเด็กเหล่านี้ จึงอนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติขึ้น ในขณะเดียวกันรัฐบาลอนุญาตให้รับนักเรียนไทยเข้าเรียนในโรง

เรียนนานาชาติได้ทำให้ผู้ปกครองนำนักเรียนไทยส่วนหนึ่งที่ประสงค์จะให้บุตรหลานได้เรียนในระบบการศึกษาของต่างประเทศไม่ต้องส่งบุตรหลานไปเรียนยังต่างประเทศเหมือนแต่ก่อน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนไทยได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีความสุข อบอุ่น และมีความผูกพันกับสังคมและวัฒนธรรมไทยและผู้ปกครองนักเรียนเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าส่งไปเรียนในต่างประเทศ เพราะค่าครองชีพในประเทศไทยไม่สูงเท่าต่างประเทศ

แนวโน้มที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความเป็นสากลและความเป็นพลเมืองโลก เนื่องจากจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษานานาชาติในประเทศไทย เพื่อยกระดับคนไทยสำหรับการแข่งขันในนานาชาติ โดยผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้ภาษา เทคโนโลยีสมัยใหม่และความสามารถในการเจรจาต่อรอง สอดคล้องกับแนวความคิดของ สุธีวรรณ แอนเลน และเครมเมอร์ (สุธีวรรณ แอนเลน และเครมเมอร์, 2538, หน้า 15) ที่กล่าวว่าแนวความคิดของการศึกษานานาชาติควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนหลายสัญชาติ (diversity) 2) สร้างความเข้าใจในลักษณะสังคมของผู้อื่น (empathy) 3) ส่งเสริมให้มีความหลากหลายของภาษา (bilingual) 4) เน้นการศึกษาในลักษณะที่เป็นสากล (global) 5) การใช้หลักสูตรนานาชาติ (international program)

ในเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติเป็นการจัดการศึกษาให้กับคนบางกลุ่ม เพราะต้องลงทุนสูง เนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติเป็นการศึกษาเอกชนประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกของประชาชน รัฐไม่ได้ให้งบประมาณสนับสนุนเหมือนโรงเรียนปกติทั่วไปจึงมีการลงทุนที่สูงมาก ดังนั้นจึงมีค่าใช้จ่ายและค่าเล่าเรียนที่สูงมากเช่นกัน ไม่มีเพดานที่แน่นอน เพราะต้องกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียนตามค่าใช้จ่ายจริง แต่มิได้หมายความว่ากำหนดเท่าไรก็ได้ ทุกอย่างยังอยู่ในการควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุภชัย พานิชภักดิ์ (2539, หน้า 14) ที่กล่าวไว้ในบทบาทของโรงเรียนนานาชาติในสังคมไทยว่าบทบาทที่โรงเรียนนานาชาติควรมีว่ารัฐบาลเปิดโอกาสให้เด็กไทยเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติแต่ดูเหมือนจะมีแต่คนที่มีฐานะดีเท่านั้นที่จะเข้าเรียนได้ โรงเรียนนานาชาติควรเปิดกว้างให้กับเด็กไทยที่ด้อยฐานะการเงิน แต่เขาจำเป็นต้องเรียนในระบบนี้ได้มีโอกาสเข้าเรียน

มุ่งพัฒนาทางด้านร่างกาย สังคม สติปัญญา ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับสังคมโลก ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงสำหรับรองรับชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานและลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นเพื่อจะอยู่ในโลกที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงได้เป็นอย่างดี การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลไทยในปัจจุบันจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผุสดี ตรงต่อการ (2540, หน้า 103) กล่าวไว้ในด้านจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติว่า จุดมุ่งหมายสูงสุดในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีความ

เจริญงอกงามในทุกด้าน คือพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคม ซึ่งก็คือ การให้ การศึกษาอบรมแก่นักเรียนและปลูกฝังค่านิยม แสดงความคิด ความเชื่อและเจตนาที่ดี ที่ถูกต้อง แก่นักเรียน และขณะเดียวกันก็รักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำของโรงเรียน

จัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ โดยร่วมมือกับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง เน้นคุณภาพมาตรฐานเช่นเดียวกับชาติอื่น ๆ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศชาติสู่ยุคโลกาภิวัตน์ หรือยุคโลกไร้พรมแดน มีการติดต่อระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ เริ่มรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อการค้าขาย สนับสนุนกันภายในกลุ่ม มุ่งเปิดการค้าเสรีภายในกลุ่ม อำนาจของ รัฐบาลค่อย ๆ เริ่มลดลงและมีการเพิ่มอำนาจรัฐภูมิภาคขึ้น กลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคที่สำคัญ เช่น สหภาพยุโรป (European union : EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (north America free trade area : NAFTA) กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (Asia Pacific economic cooperation : APEC) สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) รูปแบบของโรงเรียนนานาชาติ จึงไปไม่จำเป็นต้องเป็นไปเพื่อประชาคมโลก แต่เพื่อสังคมของกลุ่มประเทศ เช่น สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก็มีลักษณะเฉพาะกลุ่ม ยุโรปศึกษา เรียนรู้เรื่องยุโรป ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ของกลุ่มหนึ่งมีโรงเรียนนานาชาติในเชิงวิชาชีพ โดยศึกษาให้ลึกลงไปในแต่ละวิชาเอกหรือรายวิชาเฉพาะเพื่อเข้าใจในสาขาของตนเองได้อย่างชัดเจน จบแล้วสามารถทำงานในบริษัทข้ามชาติ

3.3 การจัดการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทย ในอนาคต

3.3.1 ด้านหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่าเป็นหลักสูตรที่ทันสมัยได้รับการยอมรับจากนานาชาติ เน้น ความเป็นสากลเน้นการเรียนการสอนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีหลักสูตรหลากหลายทันสมัยและ เป็นสากลทั้งหลักสูตรประจำชาติ หลักสูตรแบบนานาชาติที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อโรงเรียนนานาชาติ โดยเฉพาะและหลักสูตรนานาชาติสำหรับเมืองไทย เป็นหลักสูตรผสมผสานทางด้านความรู้เชิง เทคโนโลยี ความรู้ทางด้านสังคม เป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง

ในเรื่องหลักสูตรนานาชาติ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนต้องเสนอหลักสูตรให้ กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติโดยอาจใช้หลักสูตรต่างประเทศ หลักสูตรต่างประเทศที่นำมาปรับปรุง หรือหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเองและต้องจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรม ไทยให้กับเด็กนักเรียนของโรงเรียนทุกระดับชั้นกล่าวคือ นักเรียนต่างชาติดำหนดให้โรงเรียน ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยเป็นวิชาบังคับ 1 คาบ ต่อสัปดาห์ สำหรับนักเรียนไทยทุกคนให้

ให้เรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 คาบ กำหนดเวลา 1 คาบ 50 นาที ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนนานาชาติจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรและระบบการศึกษาของต่างประเทศ เมื่อโรงเรียนนานาชาติได้รับการรับรองแล้ว กระทรวงศึกษาธิการจะพิจารณาเทียบความรู้เทียบชั้นเรียนให้ และคณะกรรมการของสถาบันหรือองค์กรดังกล่าวจะมาตรวจเยี่ยมทุกระยะ 3 ปี ก่อนที่จะให้การรับรองซ้ำในปีที่ 6 ของการประเมินซึ่งเป็นระยะที่โรงเรียนต้องเตรียมรายงานผลการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน รวมถึงการดำเนินงานทางด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อแสดงให้เห็นทางสถาบันรับรองมาตรฐานดังกล่าวเห็นถึงความก้าวหน้า และการพัฒนาทางด้านหลักสูตร ตามข้อเสนอที่ทางสถาบันให้การรับรองให้ไว้ ส่วนการเรียนการสอนของโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งสถานศึกษาของรัฐน่าจะเอาเป็นแบบอย่าง คือ เรื่องของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางเรื่องนี้โรงเรียนของรัฐทั่วไปอาจจะมีปัญหาเพราะจำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป ในขณะที่โรงเรียนนานาชาติมีนักเรียนประมาณ 10-20 คนเท่านั้น รูปแบบการจัดการศึกษาแบบนี้จึงจะเป็นระบบการศึกษาที่แท้จริง เพราะมุ่งให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเกิดความคิดสร้างสรรค์ (สวัสดิ์ อุคมโกชน์, 2540, หน้า 11)

ผู้เชี่ยวชาญยังคาดการณ์อีกว่า มีหลักสูตรหลากหลายทันสมัยและเป็นสากล ทั้งหลักสูตรประจำชาติ หลักสูตรแบบนานาชาติที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อโรงเรียนนานาชาติโดยเฉพาะและหลักสูตรนานาชาติสำหรับเมืองไทย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ นอกจากนักเรียนจะได้รับความรู้ที่เป็นสากลแล้ว นักเรียนจะได้เรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้นตามหลักสูตรที่จัดการศึกษา ทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล นอกจากนี้กรมวิชาการยังได้เสนอแนวทางการพิจารณาหลักสูตรทั้ง 3 ประเภทข้างต้น เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ความมั่นใจในการทำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับกรมวิชาการที่มีความประสงค์อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ และดูแลเด็กไทยให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จึงได้เสนอแนวทางการพิจารณาหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ (กรมวิชาการ, 2538, หน้า 5-8) หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ มีหลักฐานการรับรองจากประเทศนั้น ๆ หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศแล้วปรับรายละเอียดเนื้อหาสาระใหม่ ๆ และหลักสูตรที่โรงเรียนเขียนขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญยังคาดการณ์แนวโน้มใน 10 ปีข้างหน้า ในด้านหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่ผสมผสานทางด้านความรู้เชิงเทคโนโลยี ความรู้ทางด้านสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการปรับและการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็น ควรมีการประเมินหลักสูตรเพื่อทราบ

ปัญหาทิศทางและเป้าหมายที่มุ่งจะต้องปรับทุกทีปี ภายในทีปี ต้องพิจารณาจากการประเมินว่าเมื่อใดจึงจะเหมาะสม ทั้งนี้การปรับหลักสูตรต้องคำนึงถึงผู้เรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารุอรียานนท์ (2542, หน้า 121) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรนานาชาติต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ มีความเป็นพลวัต (dynamic) ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้เพื่อความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง ไม่ใช่ใช้หลักสูตรเดิมเป็นเวลานาน ๆ เพราะสภาพความเป็นจริงของสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากใช้หลักสูตรเดิมที่ได้จัดทำไว้นานแล้วไม่มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหลักสูตร ก็จะเป็นหลักสูตรที่เป็นเพียงทฤษฎีในตำราที่ไม่สามารถนำมาปรับใช้จริงในเหตุการณ์ปัจจุบันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมากในปัจจุบันจึงทำให้หลักสูตรที่ใช้เป็นเรื่องไกลตัวและไม่น่าสนใจจึงไม่น่าแปลกใจที่สถาบันไทยเกือบทุกระดับ

3.3.2 ด้านผู้เรียน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนของโรงเรียนนานาชาติจะหลากหลายด้านเชื้อชาติและสัญชาติ มีภาษาและวัฒนธรรมของตนเอง มีการแบ่งแยกค่อนข้างชัดเจน โดยผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติ ต้องมีฐานะดี ผู้เรียนต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและภาษา เพื่อช่วยในการเรียนมากขึ้น

ผู้เรียนโรงเรียนนานาชาติเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดความเป็นนานาชาติ เนื่องจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนหลาย ๆ ชาติ ทำให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารกันตลอดเวลา จึงมีความเป็นนานาชาติมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารุอรียานนท์ (2542, หน้า 124) ผู้เรียนนานาชาติ มาจากนานาชาติมากขึ้นทำให้บรรยากาศความเป็นนานาชาติ จึงทำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์กว้าง เพราะผู้เรียนมาจากหลายชาติ หลายภาษาหลายวัฒนธรรม นักเรียนก็จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน

มีการแบ่งแยกค่อนข้างชัดเจน โดยผู้เรียนหลักสูตรนานาชาติ ต้องมีฐานะดี เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติจัดขึ้นสำหรับคนทุกชาติ และเป็นการศึกษาทางเลือกสำหรับประเทศไทย เน้นคุณธรรมมาตรฐานเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกับโรงเรียนแม่ในต่างประเทศ โดยไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ จึงดูเหมือนว่าเป็นโรงเรียนเฉพาะกลุ่มเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่ครอบคลุมประชาชนส่วนใหญ่ การวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2538, หน้า 12) ได้กล่าวว่าโรงเรียนนานาชาติที่กำลังเข้ามาในประเทศไทย เป็นตัวสะท้อนสถานภาพในสังคมไทย ที่มีความแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะเศรษฐกิจและสังคม ค่าใช้จ่ายของโรงเรียนนานาชาติจะสูงมากขึ้น ข้อควรระวังสำหรับการเปิดเสรีโรงเรียนนานาชาติ คือ ค่าเล่าเรียนที่สูงมาก จึงควรต้องมีการกำหนดค่าเล่าเรียนไม่ให้สูงจนเกินไป เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปในสังคม ขณะ

เดียวกันต้องคำนึงถึงมาตรฐานการสอนเพราะการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน ย่อมทำให้เกิดทางเลือกใหม่ต่าง ๆ เพิ่ม เช่น โรงเรียนกวดวิชา

ในเรื่องของผู้เรียนต้องเรียนรู้เทคโนโลยีและภาษาเพื่อช่วยในการเรียนมากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เรียนในโรงเรียนนานาชาติทุกคนต้องมีความสามารถในการเรื่องนี้ เพราะเทคโนโลยีจะยิ่งเข้ามามีบทบาทมากขึ้น จนถึงว่าเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวรรณ จารุอรุณานนท์ (2542, หน้า 124) พบว่าผู้เรียนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น ซึ่งยุคปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารหลั่งไหลมาจากทั่วทุกมุมโลกจากหลาย ๆ แหล่งอย่างรวดเร็ว การค้นคว้าหาข้อมูลจึงมีหลากหลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการหาข้อมูลแบบรูปเดิมคือ การค้นคว้าจากตำรา วารสาร เอกสารการวิจัย ซึ่งอาจจะไม่ทันสมัยพอหรือ ต้องใช้เวลาในการค้นหามากผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและมีความทันสมัย เช่น การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซีดีรอม เป็นต้น ซึ่งการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลจากเทคโนโลยีเหล่านี้ จะได้ข้อมูลที่หลากหลายมาก และมีความรวดเร็วเป็นอย่างยิ่ง

3.3.3 ด้านผู้สอน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนต้องค้นคว้าวิจัยด้านต่าง ๆ มากขึ้น ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาที่สอนตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับแต่ละประเทศ ผู้สอนมีความหลากหลาย ผู้สอนจากต่างประเทศเข้ามามากขึ้นต้องจบปริญญาสาขานั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในยุคโลกาภิวัตน์ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับบุคคล คือการเป็นผู้ใฝ่หาความรู้ มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนไป ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องทำหน้าที่คอยแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด และมี การวัดผลประเมินผลควบคู่กันไปด้วย ผู้สอนในยุคปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เสรี ชัดแจ้ง (2540, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับการสอนว่า การสร้างองค์ความรู้ในวิชาชีพจากทักษะและความเชี่ยวชาญทางการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ในบางครั้งงานวิจัยเป็นการกระทำโดยผู้ที่ขาดความเชี่ยวชาญในการสอนไม่มีเวลาและไม่สนใจทำวิจัย อยากรู้ก็ตามครูควรทำวิจัย เพราะเป็นวิธีให้บริการวิชาชีพที่ดี

ผู้สอนจะมีความหลากหลาย ผู้สอนจากต่างประเทศเข้ามามากขึ้น ต้องจบปริญญาสาขานั้น ๆ และต้องปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้สอนต่างประเทศเข้ามามากขึ้น รวมทั้งคนไทยผสมผสานกัน ยังมาจากหลาย ๆ ชาติก็ทำให้เกิดความหลากหลาย

หลายทั้งวิชาการและวัฒนธรรม ทำให้เกิดบรรยากาศนานาชาติเช่นเดียวกับผู้เรียนจากนานาชาติ และผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ มิใช่มีความรู้ภาษาอังกฤษแล้วมาเป็นผู้สอน สอดคล้องกับสุชาติ กรเพชรปณี (สัมภาษณ์, 12 กันยายน 2545) ซึ่งกล่าวว่าครูผู้สอนในโรงเรียนนานาชาติ มีหลากหลายชาติ เรียนรู้วัฒนธรรมสากล มีทักษะสากล พูดภาษาอังกฤษอย่างเดียวไม่ใช่ นานาชาติ แต่ต้องอยู่ที่การคิดการปฏิบัติรู้ว่าต่างประเทศเขาทำอะไรถึงจะเป็นนานาชาติ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารูเรียนนท์ (2542, หน้า 126) พบว่าผู้สอนในโรงเรียนนานาชาติจะมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศผสมผสานกัน ยังมีหลาย ๆ ชาติ ก็ยังทำให้เกิด ความหลากหลาย ทั้งในด้านวิชาการและวัฒนธรรมซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศนานาชาติ มีโลกทัศน์ กว้างต้องแทรกเรื่องของนานาชาติ หากผู้สอนขาดคุณสมบัติดังกล่าว ก็นับว่าไม่เหมาะสมที่จะเป็น ผู้สอนการศึกษานานาชาติ

3.3.4 ด้านภาษาที่ใช้

ผลการวิจัยพบว่า ภาษาที่ใช้สอนส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนนานาชาติต้องมีคุณลักษณะและความโดดเด่นทางด้านภาษา มิฉะนั้นจะอยู่ไม่ได้ ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันมากในการติดต่อสื่อสาร ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาสากลจะต้องพูดให้ได้มาตรฐานตามหลักสากลของเขา เพราะฉะนั้น ภาษาจึงเป็นอีกวิชาหนึ่งที่เป็นวิชาบังคับหรือกึ่งบังคับ การศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ ผู้เรียนต้องรู้ อย่างน้อย 2 ภาษา รู้ภาษาแม่ของตัวเองเป็นอย่างดี กับภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี สามารถสื่อสาร ได้ตอบ เขียนจดหมาย อีก 1 ภาษาเป็นอย่างน้อย น่าจะเป็นภาษาอังกฤษ แต่จะดียิ่งขึ้นน่าจะรู้ 3 ภาษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารูเรียนนท์ (2542, หน้า 120) ซึ่งพบว่า ภาษาที่ใช้สอนในสถาบันการศึกษานานาชาติ เป็นภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่ได้รับการยอมรับ และเป็นภาษาที่นิยมในนานาชาติ และนิยมใช้กันในการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาสากล ที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ และเป็นภาษาที่คนใช้มากที่สุด

ในด้านโรงเรียนนานาชาติต้องมีคุณลักษณะหรือความโดดเด่นทางด้านภาษา มิฉะนั้นจะอยู่ไม่ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในยุคโลกาภิวัตน์ภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการ ดำเนินชีวิตประจำวันและธุรกิจเป็นอย่างมาก ผู้ปกครองหลายคนได้ตระหนักในข้อนี้บางคนก็คิด จะส่งลูกหลานไปเรียนต่อต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความรู้และความชำนาญทางด้านภาษาตั้งแต่วัย เล็ก และยังได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศนั้น ซึ่งอาจ จะใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ ในการดำเนินชีวิตในอนาคตของบุตรหลาน รวมถึงการเตรียมการใน การประกอบธุรกิจต่อไปด้วยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เศชา บุญมาสุข มัทนียา พงศ์สุวรรณ และวรุณี สุภาพ (2545, หน้า 1-3) โดยได้กล่าวถึงเหตุผลที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมส่งบุตร

หลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ พบว่า เหตุผลที่เด่นชัดที่สุด คือ เรื่องความคาดหวังว่า บุตรหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และระบบการศึกษาจะส่งให้เด็กกล้าคิด กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับเด็กในต่างประเทศ นอกจากนี้ ศุภชัย พานิชภักดิ์ (2538, หน้า 12) ได้กล่าวในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติจะต้องสอนภาษากลางที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ยังต้องมีความหลากหลายในวิชาภาษาศาสตร์ เพราะแนวโน้มประเทศไทยกำลังจะเป็นศูนย์กลางระหว่างเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ กับเอเชียใต้ ดังนั้นภาษาที่ใช้สอนเป็นภาษาที่ 2 นั้น จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับทวีปเอเชียได้เช่น จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น

3.3.5 ด้านสื่อในการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า เป็นสื่อที่ทันสมัยมีระบบให้ใช้ได้ง่าย สื่อไม่สามารถควบคุมด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ เพราะเด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น เรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต

ผลจากการวิจัยพบว่า เป็นสื่อที่ทันสมัยและมีมาตรฐาน มีระบบให้ใช้ได้ง่าย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคงใช้ ICT เป็นสิ่งสำคัญเพราะว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้การเรียนรู้แทบจะไร้ขอบเขตไม่จำกัดเรื่องของเวลาและสถานที่ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้เรื่องของภาษาก็ดี จะสามารถเรียนรู้จากสื่อ ที่ทำให้เราได้ยินตัวอย่างจากเจ้าของภาษาเป็นการเสริมจากการที่ได้เรียนรู้จากครูที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรงและสื่อจะมีส่วนช่วยเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การเรียนวิชาอื่น ๆ ก็คงมีการทดลองปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารุอรียานนท์ (2542, หน้า 112) ซึ่งพบว่าจะมีสื่อที่หลากหลาย เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม เป็นต้น ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความสะดวกในการเรียน และค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น ทั้งนี้ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำเป็นที่ปรึกษา

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าสื่อไม่สามารถควบคุมด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ เพราะเด็กต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต ใน 10 ปีข้างหน้า เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอน ในการทำงานอาจเป็นเพราะรัฐบาลในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการสื่อสารและเทคโนโลยี ในกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เด็กต้องเรียนรู้ แม้ครูไม่สอน เขาเรียนรู้เองได้ นั่นคือกระแสวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาทำให้เกิดความวิตกกังวล เด็กจะเรียนรู้มากกว่าที่ครูสอน เรียนรู้นอกห้องเรียน เรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ มากถ้าเด็กได้รู้เด็กจะเรียนรู้ในช่วงสั้น ๆ ได้มาก แต่ถ้าหากเด็กไม่มีวิจารณญาณในการเลือกรับข้อมูลอาจจะเกิดผลเสียได้มาก เช่นกันสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุนาฏ จันทนา (2544, หน้า 214-215) ได้กล่าวว่าการ

เรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ บทบาทของครูเปรียบเสมือนเป็นที่ปรึกษา มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้มากยิ่งขึ้น ครูจะเป็นผู้ช่วยนักเรียนแก้ปัญหาของการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง ผู้สอนจะมีแหล่งข้อมูลการสอนมาจากภายนอกและสอนโดยผ่านคอมพิวเตอร์และเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะเป็นเพียงผู้กล่าวนำบทเรียนหรือเป็นแหล่งให้การศึกษาเบื้องต้น คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในการสอนมากขึ้น ครูมีบทบาทในการสอนน้อยลง และการพัฒนาโครงสร้างเพื่อขยายการศึกษาต้องพัฒนาซอฟต์แวร์ (software) เพื่อการสอนเฉพาะทางและการแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ โรงเรียนอื่นโดยผ่านคอมพิวเตอร์ นักเรียนจะมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนความคิดความรู้ ความสามารถทางด้านปัญหาสังคมได้อย่างกว้างขวางและสามารถนำผลงานของตัวเองเป็นบทความ เป็นคำพูด เสียง และจินตนาการ มาใช้เพิ่มขึ้นในทางธุรกิจอุตสาหกรรม ครูจะเป็นที่ปรึกษาและผู้ช่วยนักเรียนเป็นแบบส่วนตัวหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ครูสามารถช่วยนักเรียนได้ เหมือนกับครูเผชิญปัญหานั้นด้วยตนเองและการเรียนการสอนจะเป็นแบบส่วนบุคคลมากขึ้น ดังนั้นในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร นักเรียนจะต้องมีหลักทางความคิดทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิต รู้จักใคร่ครวญเลือกสรรแต่สิ่งที่มีคุณค่าอย่างแท้จริงทั้งแก่ตนเองและส่วนรวมเพราะฉะนั้นในทางลบจะทำให้ผู้เรียนทำอะไรในสิ่งที่ไม่ถูกต้องได้เช่นกัน ซึ่งในเรื่องนี้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องเข้ามาดูแลเรื่องนี้ด้วย

3.3.6 ด้านเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน

ผลการวิจัย พบว่าควรมีคณะกรรมการของโรงเรียนร่วมกันสร้างเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน โดยทำเป็นเกณฑ์กลางของโรงเรียน เป็นเกณฑ์ของโรงเรียน โรงเรียนมีอิสระในการตั้งเกณฑ์ เช่น กำหนดสัดส่วนของคนไทยกับนักเรียนต่างประเทศ โรงเรียนคัดเลือกเด็กที่เก่งเข้าเรียน ทำให้มีการแข่งขันมากขึ้น

เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและสอดคล้องกับกษมา วรวรรณ ณ อุรุยา (2546, หน้า 15) ได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนปีการศึกษา 2547 สรุปได้ดังนี้ 1) ทุกคนต้องได้เรียน การวางแผนทางที่จะให้นักเรียนทุกคนได้มีทางเลือกที่จะเข้าเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยไม่ต้องสอบ ก่อนปิดเทอมเช่นให้นักเรียนเลือกโรงเรียน 1-3 โรงเรียนและจับสลาก 2) โรงเรียนยอคนิยม เมื่อคำนวณว่ามีโรงเรียนเพียงพอที่จะรับทุกคนได้โดยไม่ต้องสอบ อาจกำหนดให้มีการคัดเลือกนักเรียนของโรงเรียนยอคนิยม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดสัดส่วนและประสานกันภายในจังหวัด 3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ชั้นอนุบาลและประถมศึกษา ให้รับเด็กในพื้นที่บริการเข้าเรียนทุกคน

คัดเลือกให้ใช้คะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในการคัดเลือกรักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินการเองตามความเหมาะสม 4) โรงเรียนวัดอุประสงค์พิเศษให้รับตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน หรือการจัดห้องเรียนพิเศษและให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำรวจโรงเรียนที่มีความพร้อมที่จะเปิดห้องเรียนพิเศษ เช่น ห้องเรียนสองภาษา โรงเรียนพสวท และ พสวทสมทบ เป็นต้น 5) การเก็บเงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องดูแลการเรียกเก็บเงินของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นธรรม นอกจากนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นของชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรสร้างเกณฑ์ซึ่งสอดคล้องกับมาตราที่ 40 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวว่าโรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาของแต่ละสถาบัน การศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร ชุมชนผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการดังกล่าวประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกรักเรียนที่เหมาะสมกับกฎหมายและนโยบายและสภาพสังคมโดยทำเป็นเกณฑ์กลางของโรงเรียนขึ้น

ผลการวิจัยในเรื่องเป็นเกณฑ์ของโรงเรียน โรงเรียนมีอิสระในการกำหนดเกณฑ์ เช่น กำหนดสัดส่วนของนักเรียนไทยกับนักเรียนต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ พ.ศ. 2544 ด้านนักเรียน ได้กล่าวไว้ว่าให้นักเรียนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติศาสนา ทั้งนี้จำนวนต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ทั้งหมด การเน้นสัดส่วนนักเรียนไทยที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นนานาชาติในโรงเรียน ทำให้ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนต้องคำนึงถึงการรับนักเรียนต่างประเทศเป็นหลัก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544, หน้า 37) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กองบรรณาธิการ (2542, หน้า 14) ที่กล่าวว่าโรงเรียนนานาชาติเหมาะกับเด็กที่พ่อแม่เป็นคนต่างชาติ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นการสื่อสารกันในบ้านเท่าที่ทราบ โรงเรียนนานาชาติมีการแบ่งเกรดของตัวเอง คือแบ่งตามสัดส่วนของนักเรียน อย่างโรงเรียนที่ตั้งมานาน จะเน้นการรับเด็กต่างชาติในสัดส่วนที่มากกว่าเด็กไทย ส่วนหลักสูตรที่นิยมใช้กันมากจะเป็นหลักสูตรของอังกฤษและอเมริกา

ผลการวิจัยในด้านโรงเรียนคัดเลือกเด็กที่เก่งเข้าเรียนทำให้มีการแข่งขันกันสูง โรงเรียนคัดเลือกเด็กเข้าเรียนทำให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติเน้นคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นเด็กต้องมีความพร้อมในการเรียนเป็นหลัก ถ้าหากเด็กไม่พร้อม ควรมีโครงการเตรียมความพร้อมให้ เช่นเตรียมความพร้อมช่วงฤดูร้อน ก่อนเปิดภาคเรียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ผุสดี ตรงต่อกร (2540, หน้า 5) ซึ่งกล่าวว่า เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพทางการศึกษาสูง และโรงเรียนมีส่วนเป็นอย่างมากในการพัฒนาการศึกษาที่มี

เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพทางการศึกษาสูง และโรงเรียนมีส่วนเป็นอย่างมากในการพัฒนาการศึกษาที่มีลักษณะเป็นระบบนานาชาติในประเทศไทย นอกจากโรงเรียนนานาชาติยังมีลักษณะการดำเนินการกิจการที่แตกต่างไปจากโรงเรียนเอกชนประเภทอื่น กล่าวคือ เป็นโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาตามแบบระบบการศึกษาของต่างประเทศ ใช้มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ มีแนวทางดำเนินการรับนักเรียนต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ และตลอดจนใช้หลักสูตรและครูผู้สอนจากต่างประเทศจึงเน้นการคัดเลือกเด็กที่เรียนเก่ง ทำให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น

3.3.7 ด้านการวัดและการประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ประเมินตามสภาพจริง ประเมินหลาย ๆ แบบให้เด็กทำงาน การสังเกต วัดจากผลงานของเด็ก วัดโดยไม่เอาเด็กไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เป็นการวัดผลซึ่งเน้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งผู้จัดหลักสูตร ผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ตัวเด็กเองก็มีส่วนร่วมในการประเมินด้วย

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การวัดตามสภาพจริงเป็นการวัดความสามารถจริง การทดสอบน้อยลง วัดเพื่อทราบว่าคุณภาพจริงของเด็ก เด็กสามารถทำได้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด และที่สำคัญทำอย่างไรเขาสามารถประเมินตนเองได้ ไม่ต้องรอให้ครูมาประเมินความก้าวหน้าของตนในวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2545, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การประเมินผลประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการหลากหลาย อาทิเช่น การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมของผู้เรียน มีการประเมินพฤติกรรม และพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ในเรื่องเป็นการวัดผล ซึ่งเน้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งผู้จัดหลักสูตร ผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ตัวเด็กเองก็มีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การวัดและการประเมินผลจะมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่ที่สำคัญต้องมีการประกันคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้วิธีการวัดและการประเมินผลต้องมีมาตรฐานสากล และมีความโปร่งใส ซึ่ง สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า การประเมินผลด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา จะต้องให้โอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกับผู้สอนและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการดำเนินการอย่างกว้างขวางทุกชั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาเป็นไปตามระบบและแผนงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา

3.3.8 ด้านระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาต้องเป็นระบบ 12 ปี ควรมีการโอนหน่วยกิตระหว่างระบบ / ประเทศ ระบบการศึกษามีการขยายตัวมากขึ้น มีหลายรูปแบบมากขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับแนวโน้มของระบบการศึกษา เป็นระบบ 12 ปี ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ในปัจจุบันจัดเป็น 3 ระดับ โรงเรียน คือ 1) ระดับประถมศึกษา (elementary school) เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงเกรด 1 ถึงเกรด 5) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (middle school) เปิดสอนตั้งแต่ระดับเกรด 6 ถึงเกรด 8 และ 3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดสอนตั้งแต่เกรด 9 ถึง เกรด 12 ซึ่งพบว่าระบบการศึกษาส่วนใหญ่ในประเทศไทยจัดระบบการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรอเมริกัน ผุสดี ตรงต่อการ, 2540, หน้า 101-102)

ในเรื่องควรมีการโอนหน่วยกิตระหว่างระบบ/ประเทศ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบเดียวกันและต่างรูปแบบต่างสถานศึกษาหรือประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพราะการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในห้องเรียนก็ได้ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียน หรือการจัดการศึกษาโดยครอบครัว (home school) ที่กฎหมายให้สิทธิในการจัดการศึกษาแก่ครอบครัวได้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 12 ซึ่งกล่าวว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ส่วนในด้านระบบการศึกษา เป็นการศึกษานานาชาติที่เน้นคุณภาพ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ อารี สันหลวี (2538, หน้า 8) ได้กล่าวว่า โรงเรียนนานาชาติจัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพและมาตรฐาน โรงเรียนนานาชาติจะต้องขอรับรองมาตรฐานจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับโดยตรง เพื่อเป็นหลักประกันให้กับนักเรียนและสังคมว่า โรงเรียนมีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมกับโรงเรียนต่างประเทศ ซึ่งทางโรงเรียนจะมีสมาคมวิชาชีพจากประเทศที่สังกัดประเมินมาตรฐานอยู่ตลอดเวลา โรงเรียนบางแห่งจะประเมิน 3 ปี ต่อครั้ง ดังนั้นโรงเรียนนานาชาติจึงเน้นคุณภาพการสอนของครู มีการคัดเลือกครูอย่างดี ให้เงินเดือนสูงและย่ำที่ครูจะต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล ครูต้องสร้างบรรยากาศการเรียนที่จะให้เด็กมีความสุขที่จะเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนทำได้ เพราะจำนวนนักเรียนต่อห้อง ประมาณ 15-25 คน

ในเรื่องระบบการศึกษาขยายตัวมากขึ้น มีหลายรูปแบบมากขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าว เนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าภาคบริการของประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) จะนำมาซึ่งการแข่งขันในธุรกิจการศึกษาที่รุนแรงขึ้น โดยเฉพาะประเทศทางตะวันตก และจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสถาบันการศึกษาไทย ประเทศคู่แข่งจะกล่าวอ้างเรื่องคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศนั้น ๆ จะสามารถทำงานได้ทั่วโลกนั้นเป็นจุดขายของต่างชาติ เพื่อเข้าสู่ตลาดการศึกษานานาชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 จ, หน้า 137) เพราะฉะนั้นจะอยู่ได้ต้องได้คุณภาพ ในส่วนของระบบการศึกษาในประเทศไทย ปัจจุบันมีระบบใหญ่ ๆ อยู่ 2 ระบบ คือ ระบบการศึกษาแบบประเทศอเมริกา และระบบการศึกษาแบบประเทศอังกฤษ นอกจากนั้นมีระบบการศึกษาย่อย ๆ อีก เช่น ระบบการศึกษาแบบญี่ปุ่น ระบบการศึกษาแบบนานาชาติ ระบบการศึกษาแบบเยอรมัน ระบบการศึกษาแบบอินเดีย ระบบการศึกษาแบบฝรั่งเศส ระบบการศึกษาแบบสิงคโปร์ ดังนั้นในอีก 10 ปีข้างหน้า น่าจะมีระบบการศึกษาแบบอื่น ๆ ขยายตัวมากขึ้น เช่น ภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาหนึ่งที่กำลังเป็นต่อไปในโลกธุรกิจ ซึ่งมีผู้ใช้ภาษาจีนมากที่สุด นอกจากนี้ภาษาอาหรับ ซึ่งส่วนใหญ่มีคนใช้ภาษาอาหรับมากในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศถึง 70% น่าจะมีโรงเรียนนานาชาติตามแนวชายแดนตามนโยบายของรัฐบาล ระบบการศึกษาจะขยายตัวมากขึ้น และมีหลายรูปแบบมากขึ้นสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบเดียวกันและต่างรูปแบบต่างสถานศึกษา หรือประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพราะการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในห้องเรียนก็ได้ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียน หรือการจัดการศึกษาแบบโดยครอบครัว home school ที่กฎหมายให้สิทธิในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวได้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 12

4. การบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติในอนาคต

4.1 การบริหารงบประมาณ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณเป็นไปตามกลไกของตลาด ให้อิสระกับโรงเรียนนานาชาติในการบริหารงบประมาณ โรงเรียนนานาชาติดำรงอยู่ด้วยทุนของตนเอง งบประมาณหลักได้จากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ สมาคมที่เกี่ยวข้องอุทิศให้บ้าง รัฐควรให้การสนับสนุน เช่น เงินยืมดอกเบี้ยต่ำ กู้ระยะยาว ยกเว้นภาษีอุปกรณ์ ค่าคนเข้าเมือง ค่าวิชา เป็นต้น โรงเรียนนานาชาติบริหารงบประมาณโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2543 ได้มีมติอนุญาตให้เปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้น โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และยังได้ยกเว้นคุณสมบัติเรื่องความรู้ภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติที่จะขอเป็นครูโรงเรียนนานาชาติ รวมทั้งยกเลิกการควบคุมการกำหนดค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้แก่โรงเรียนนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 ก, หน้า 92) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จงรักษ์ ไกรนาม ที่กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนนานาชาติไม่ต้องขึ้นอยู่กับรัฐ ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละโรงเรียนที่จะจัดค่าธรรมเนียม ขึ้นอยู่กับทางโรงเรียนที่จะวางแผน ถ้าค่าจ้างครูแพง ต้องตั้งงบประมาณสูง ก็ต้องเก็บค่าเล่าเรียนแพง เพราะโรงเรียนไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล (จงรักษ์ ไกรนาม, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2545)

โรงเรียนนานาชาติดำรงอยู่ด้วยทุนของตนเอง งบประมาณหลักได้จากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ สมาคมอุทิศให้บ้าง รัฐควรสนับสนุน เช่น เงินยืมดอกเบี้ยต่ำ กู้ระยะยาว ยกเว้นภาษีอุปกรณ์ ค่าคนเข้าเมือง ค่าวิชา เป็นต้น เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติก็เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทหนึ่งจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งและดำเนินการ โรงเรียนนานาชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน ซึ่งไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐโดยตรง โรงเรียนจึงต้องบริหารและจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อสามารถทำให้เลี้ยงตัวเองได้ สอดคล้องกับ วิลาวัณย์ จารอรุเรียนนท์ (2542, หน้า 130) ได้กล่าวว่าการศึกษานานาชาติเป็นการศึกษาที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ เพราะมีการลงทุนสูงกว่าการศึกษาปกติรัฐไม่ได้ส่งงบประมาณสนับสนุน มีรายได้หลักจากค่าเล่าเรียน การบริหารงบประมาณต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ในด้านโรงเรียนนานาชาติบริหารงบประมาณโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ โรงเรียนนานาชาติบริหารงบประมาณโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนนานาชาติเน้นคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก การบริหารงบประมาณจะบริหารโดยคณะกรรมการ สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา มีระบบบัญชีที่ดี โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นหลักในการบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยนี้ ชัยณรงค์ มณเฑียรวิเชียรฉาย ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนนานาชาติ เป็นเรื่องสำคัญที่สุด บัญชีการเงิน โรงเรียนนานาชาติส่วนใหญ่จะเป็นบัญชีที่มีการตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบบัญชีชั้นสูง การทำงานงบประมาณของโรงเรียนนานาชาติ เป็นระบบที่รับรองจากตลาดหลักทรัพย์ทุกรายการมีความเป็นจริง เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามที่ต้องการได้ (ชัยณรงค์ มณเฑียรวิเชียรฉาย, สัมภาษณ์, 17 กันยายน, 2545) เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติมีอิสระในการบริหารงบประมาณของโรงเรียนเป็นการบริหารแบบเอกชน จึงจะทำให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้จึงต้องพยายามใช้จ่ายให้งบประมาณมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจะสามารถเลี้ยงตนเองได้

4.2 การบริหารบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรต้องพัฒนาอยู่เสมอ มิฉะนั้น จะกระทบกับคุณภาพทางวิชาการ ผู้บริหารส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูทุกชาติเสมอกันหมด โรงเรียนมีอิสระในการบริหารบุคลากร ตั้งแต่การคัดเลือกครู การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษการเลิกจ้าง อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า การกำหนดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนนานาชาติจะชัดเจนยิ่งขึ้น

การบริหารบุคลากร บุคลากรต้องพัฒนาอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะกระทบกับคุณภาพทางวิชาการ เนื่องจากครูเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการศึกษาที่มีคุณภาพ การจะได้ครูที่มีคุณภาพ ต้องเริ่มด้วยการกำหนดค่าตอบแทนอย่างพอเพียงจริง ๆ ให้เหมาะสมกับวุฒิและประสบการณ์ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบเปรียบพร้อมด้วยสวัสดิการอื่น ๆ เช่น ค่าเช่าบ้าน การประกันคุณภาพ และการสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น เพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดี สุขสบายไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น ๆ จะช่วยให้โรงเรียนได้คัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพมาทำให้โรงเรียนมีคุณภาพขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อับสร มีสิงห์ (สัมภาษณ์, 5 กันยายน, 2545) ที่กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลจะเป็นระบบคุณธรรมมากขึ้น ใครมีผลงานมาก มีความโดดเด่น จะได้รับการเลื่อนขั้น ใครไม่มีผลงานจะไม่ได้รับการต่อสัญญา จะมีการฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพในสถานศึกษา ส่งไปศึกษาดูงานเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองจะทำงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นความสำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาบุคคล คือ พัฒนาทางด้านวิชาชีพ การบริหารบุคลากร ต้องทำให้ครูเป็นมืออาชีพ ถึงจบมาไม่เก่งจริง แต่ต้องพัฒนาไปเรื่อย ๆ ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนนานาชาติจึงควรพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทั้งผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 22) ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ไว้ว่าครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ต้องได้รับการพัฒนาให้มีใบประกอบวิชาชีพ และ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตรและจัดสิ่งแวดล้อมในองค์กรให้เอื้อต่อการปฏิรูปการเรียนรู้

ในด้านผู้บริหารส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูทุกชาติเสมอกันหมด ในการสอนนักเรียนอย่างยุติธรรม เนื่องจากการสร้างขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารบุคลากร เพราะถ้าขวัญและกำลังใจของบุคคลมีสุข การทำงานก็จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพราะบุคคลมีความเต็มใจ กระตือรือร้นที่จะทำงาน ช่วยให้เราได้พัฒนาเต็มศักยภาพจะลดลงปัญหาคนเพื่องาน คนหนึ่งงาน คนถูกไล่ออกจากงานได้อย่างมาก สอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ ปานใจ จิราอนุภาพ (2540, หน้า 88) ได้กล่าวว่า โรงเรียนนานาชาติมีนโยบายการบริหารในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหมู่คณะ ให้เกียรติกับทุกคนไม่ว่าครูหรือบุคลากรไทย โรงเรียนต้องการครูที่รักการสอนจริง ผู้บริหารเอาใจใส่ให้ขวัญและกำลังใจครูมาก เพราะต้องการให้ทำงานอย่างมีความสุขและปฏิบัติงานนาน ๆ อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก เนื่องจากเห็นว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเกิดความรู้สึกที่ดีย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจ และมีแรงงานสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรด้วยนอกจากนี้ ธร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป., หน้า 172) ได้นำทฤษฎี Z มาใช้ในองค์กรที่มุ่งพัฒนานุคคลในระยะยาว โดยคำนึงถึงการร่วมมือกันทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการกระตุ้นให้บุคลากรเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยความคิดหลักของทฤษฎีนี้ มีดังนี้ 1) การไว้วางใจ เป็นความมีน้ำใจที่จะใช้ความรู้ทำงานอย่างเต็มที่ 2) สัมพันธภาพ เป็นความเชื่อว่าสัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน และสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้โดยการบริหารงาน 3) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปราศจากการเห็นแก่ตัวของผู้ร่วมงาน และสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้โดยการบริหารงาน

ในเรื่องการบริหารบุคลากร โรงเรียนมีอิสระในการบริหารบุคลากรตั้งแต่การคัดเลือกครู การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษ การเลิกจ้าง เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติมีอิสระในการบริหารบุคลากร ตั้งแต่การเลือกรับ การพิจารณาความดี ความชอบ การพัฒนา การลงโทษ การเลิกจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผุสดี ตรงต่อการ (2540, หน้า 108) ซึ่งพบว่าวิธีการโรงเรียนซึ่งมีฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งในคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนด้วย โดยมีตำแหน่งเป็นกรรมการอำนวยการบริหารโรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารบุคลากรที่เป็นชาวต่างประเทศทั้งหมด โดยดำเนินการว่าจ้าง แต่งตั้ง มอบหมายอำนาจหน้าที่ประเมินผล การปฏิบัติงาน พิจารณาในเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการจะเห็นได้ว่าการบริหารบุคลากรเป็นอิสระของทางโรงเรียนเช่นเดียวกับทางบริหารงบประมาณและการบริการอาคารสถานที่ ก็ต้องเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด

อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า การกำหนดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนนานาชาติจะชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดองค์การและโครงสร้างการบริหารงานก็เพื่อแบ่งส่วนงานและกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของงานให้ชัดเจน พร้อมกับพรรณานานให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบขอบเขตของหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน เพื่อเป็นหลักยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผุสดี ตรงต่อการ (2540, หน้า 445-446) ซึ่งพบว่าโรงเรียนนานาชาติมีการจัดทำแผนภูมิโครงสร้างแบบคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการของโรงเรียนดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่สูงสุดในการบริหารงาน และกำหนดนโยบายหลักสำหรับให้หน่วยงานย่อย ๆ ต่างของโรงเรียนนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้

ทุกโรงเรียนยังได้กำหนด แบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ชัดเจนและจัดให้มีผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมดูแลการดำเนินงานในแต่ละฝ่ายของโรงเรียนเป็นการเฉพาะ ภายใต้การบริหารและกำกับดูแลของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอยู่ในคณะกรรมการบริหารโรงเรียนอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ ม.ล. ปรีธดา ดิสกุล (2545, หน้า 83) ซึ่งกล่าวว่า โครงสร้างการบริหารตามแนวปฏิบัติการศึกษาที่ใช้บริหารโรงเรียนเป็นระบบคณะกรรมการ ซึ่งทุกวันนี้โรงเรียนนานาชาติขนาดใหญ่บริหารในรูปแบบดังกล่าวอยู่

4.3 การบริหารอาคารสถานที่

ผลการวิจัยพบว่า จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา นักเรียนไม่จำเป็นต้องนั่งเรียนในห้องเรียนอย่างเดียว อาคารสถานที่ที่เป็นมาตรฐานนานาชาติ จะต้องเป็นอาคารที่มีความปลอดภัย สอดคล้องกับหลักสูตรที่ใช้

โรงเรียนมีอิสระที่จะดำเนินการ ในอนาคต 10 ปีข้างหน้ายังมีสื่อมากเท่าไร บางทีไม่ต้องเพิ่มอาคารสถานที่ สามารถลดได้ที่ฮาร์ดแวร์ ไปเพิ่มที่ ซอฟต์แวร์ สอดคล้องกับความคิดของ ชัยณรงค์ มณเฑียรวิเชียรฉาย (2539, หน้า 72) ซึ่งได้กล่าวว่า อาคารเรียนที่สวยงามไม่สำคัญเท่ากับการมีห้องเรียนที่สามารถจัดนักเรียนที่ไม่มากจนเกินไปต่อห้อง (ส่วนมาก 15-25 คน) เพื่อประสิทธิภาพของการสอนและประสิทธิผลที่เกิดกับนักเรียน ความสะอาด ความปลอดภัยถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ในด้านบริเวณและสถานที่ตั้ง โรงเรียนตั้งอยู่ในทำเลสะดวก ปลอดภัยเพียงพอ อาคารต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียนได้รับการจัดแบ่งอย่างเป็นระเบียบ สวยงาม

อาคารสถานที่ที่เป็นมาตรฐานนานาชาติ จะต้องเป็นอาคารที่มีความปลอดภัย สอดคล้องกับหลักสูตรที่ใช้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนนานาชาติส่วนมากจะนำวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้ เพราะฉะนั้นอาคารสถานที่ สนามเด็กเล่น สนามฟุตบอล โรงอาหาร ห้องเรียน จะเป็นแบบตะวันตก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ จารูอริยานนท์ (2542, หน้า 131) ซึ่งได้วิจัย เรื่อง แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งพบว่า การบริหารอาคารสถานที่จะเน้นการใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่แล้วในสถาบันให้คุ้มค่าที่สุด ต้องบริหารให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นั่นก็คือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะนำไปในลักษณะการบริหารแบบเอกชน โดยเฉพาะในด้านการลงทุนอาคารสถานที่ ซึ่งเป็นการลงทุนที่สูง จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ แต่หากมีความจำเป็นจริง ๆ เพื่อให้เกิดมาตรฐานนานาชาติก็เป็นการเหมาะสมที่จะมีการลงทุนบ้าง

5. คุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับพื้นฐานนานาชาติ สำหรับประเทศไทยในอนาคต

ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพของนักเรียนจะดีกว่าปัจจุบัน เด็กมีการเรียนรู้ที่ทันสมัย กล้าแสดงออก เรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ มากขึ้น มีทักษะหลากหลาย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมต่างประเทศได้ เน้นคุณภาพที่เป็นนานาชาติจริง สามารถเรียนต่อทั้งของต่างประเทศและของไทยได้เรียนจบแล้วมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับนานาชาติ มาตรฐานเท่ากับต่างประเทศต้องมีการประชุมสัมมนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนนานาชาติในการพัฒนาคุณภาพ

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นอกจากนักเรียนจะมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแล้ว ที่สำคัญที่สุดคือ ความรู้เชิงวิชาการเทียบเท่ากับนานาชาติ นั่นคือจบการศึกษาแล้วต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนเทียบเท่ากับนักเรียนที่เรียนอยู่ในต่างประเทศ นั่นหมายถึงเป็นที่ยอมรับของนานาชาตินั่นเอง ซึ่งคุณภาพมาตรฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการศึกษานานาชาติ และที่สำคัญมากกว่านั้นคือ การมีโลกทัศน์กว้าง รู้เข้าใจวัฒนธรรมนานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผุสดี ตรงต่อกร (2540, หน้า 445) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนานาชาติในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ในด้านปรัชญาและอุดมการณ์ของโรงเรียนนานาชาติ มุ่งให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในระดับสากล เน้นการให้เด็กเรียนรู้ และหาคำตอบด้วยตนเอง ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และมีพื้นฐานทางด้านการสื่อสาร การคิดและวิเคราะห์เชิงเหตุผล รู้จักเลือกรับข้อมูล มีความรู้และทักษะในด้านภาษาต่างประเทศ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ และการเห็นคุณค่าในภาษาและวัฒนธรรมของคนในสังคมต่าง ๆ และปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม

ในเรื่องการเน้นคุณภาพที่เป็นนานาชาติจริง สามารถเรียนต่อทั้งของต่างประเทศและของไทยได้ จบแล้วมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับนานาชาติ มาตรฐานเท่ากับต่างประเทศ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการดำเนินการจัดการศึกษานานาชาติของประเทศไทย ที่กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้โรงเรียนหรือสถาบันนานาชาติ มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่ากับโรงเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ กล่าวคือ นักเรียนที่จบจากโรงเรียนนานาชาติ สามารถเข้าศึกษาต่อในต่างประเทศได้ทุกระดับ ขณะเดียวกันก็สามารถเทียบโอนหน่วยกิต เพื่อศึกษาต่อในประเทศได้ด้วย (กระแสด ชนะวงศ์, 2541, หน้า 113) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ม.ล. ปรียาดิสกุล (2545, หน้า 83) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันนี้โรงเรียนนานาชาติของไทยก็รับ วิธีการคิด วิธีการปฏิบัติ (know how) จากต่างประเทศ บริหารหลักสูตรโดยชาวต่างประเทศ และครูผู้สอนล้วนเป็นชาวต่างประเทศที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากต่างประเทศและกระทรวงศึกษาธิการ จึงมั่นใจได้ว่าจะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยณรงค์ มณเฑียรวิเชียรฉาย

(2545, หน้า 14) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ปัจจุบันได้มีเด็กไทยที่เรียนอยู่ในต่างประเทศ ทั้งยุโรป อเมริกา และออกเตรเลีย ได้เดินทางกลับประเทศกันมากขึ้น และได้มาเรียน โรงเรียนนานาชาติในประเทศกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ใช้มาตรฐานการเรียนการสอนเช่นเดียวกับต่างประเทศ จึงสามารถที่จะนำเชื่อมกันได้อย่างไม่มีปัญหา

ในเรื่องต้องมีการประชุมสัมมนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนนานาชาติ ในการพัฒนาคุณภาพ ในการประชุมสัมมนา ต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ปกครอง องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ เป็นเครือข่ายเพื่อทำงานร่วมกันมาประชุมเพื่อปรึกษาหารือกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันในเรื่องต่าง ๆ ส่วนของโรงเรียนนานาชาติเองมีปัญหาอะไรบ้าง ด้านการบริหาร ด้านหลักสูตร ด้านครู ผู้สอน การจ้างครูผู้สอน การลดภาษีช่วยครูต่างชาติ ด้านนักเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน การเสียนักเรียนเข้าวัดศุภูปกรณ์จากต่างประเทศและด้านอื่น ๆ จะมีการพัฒนาอย่างไร ฝ่ายรัฐจะเข้ามาช่วยเหลืออย่างไร มีหน่วยงานใดจะเข้ามาช่วยเหลือ เช่น พื้นที่เขตการศึกษา กระทรวงสาธารณสุข อื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนนานาชาติเป็นจุดขายของประเทศไทยเป็นสินค้าบริการเรียนในประเทศไทย คุณภาพเท่าเทียมต่างประเทศ จะพัฒนาโรงเรียนนานาชาติอย่างไร นอกจากนี้จะติดตามประเมินโรงเรียนนานาชาติที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน เพื่อให้ได้รับรองมาตรฐานโดยเร็วได้อย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนนานาชาติในการพัฒนาคุณภาพปัจจุบันมีสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยจะร่วมกันพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนนานาชาติได้อย่างไร จะพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เช่น การทำหลักสูตร ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยเพื่อเป็นแนวทางให้กับโรงเรียนนานาชาติในการปฏิบัติ

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยพบว่า ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจความแตกต่างของโรงเรียนนานาชาติกับโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (english program) อีกประมาณ 10 ปีข้างหน้า ภาษาจีนจะเป็นภาษาสากลในเอเชีย อีก 10 ปีข้างหน้า รัฐและเอกชนจะร่วมมือกันจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติให้เป็นรูปแบบ (Model) เฉพาะสำหรับประเทศไทย

โรงเรียนนานาชาติได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2500 โดยใช้หลักสูตรของต่างประเทศ ที่เน้นจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่ากับนานาชาติโดยจัดให้กับชาวต่างประเทศและคนไทยส่วนหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันรัฐมีนโยบายจัดหลักสูตรของกระทรวงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านภาษาและวิชาการต่างประเทศ จัดการเรียนการสอนตั้ง ปี พ.ศ. 2541 ปัจจุบันได้รับความ

สนใจจากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม, 2543) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการศึกษานานาชาติ ต้องมีลักษณะดังนี้

1. หลักสูตรต้องมีเนื้อหาที่เป็นสากล ได้มาตรฐานสากล ทั่วโลกยอมรับ มีเรื่องเกี่ยวกับสากล เช่น เรื่องการใช้ภาษา การใช้เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
 2. ผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้เรียนที่มาจากนานาชาติ
 3. ผู้สอน ต้องมาจากชาวต่างประเทศ และชาวไทยด้วย กรณีที่จัดในประเทศไทย
 4. ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส เป็นสื่อในการสอน หรือภาษาใดภาษาหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับ
 5. สิ่งแวดล้อมเป็นนานาชาติ มีบรรยากาศเป็นนานาชาติ ป้ายอาคาร ป้ายชื่อบอกอาคาร ต้องใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทย อุปกรณ์ ตำรา อาหาร และแต่งกายหลากหลายพฤติกรรมต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความเป็นนานาชาติ ส่วนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีลักษณะดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, หน้า 1-7)
1. นโยบาย ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

2. หลักสูตร ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ผู้เรียน เป็นนักเรียนชาวไทยและชาวต่างประเทศ
4. ผู้สอน มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
5. ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน การสอนใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้เชี่ยวชาญได้คาดการณ์อีกว่าใน 10 ปีข้างหน้า ภาษาจีนจะเป็นภาษาสากลในเอเชีย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากในเชิงการค้าและประชาชนจีนที่อยู่ในประเทศจีนและพื้นที่ทะเลพูดภาษาจีนมากที่สุดในโลกและเมื่อเปิดเสรีทางการค้า 10 ปีข้างหน้า ความเปลี่ยนแปลงจะสูงมาก จีนจะเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก จีนจะมีบทบาทมากขึ้น ภาษาจีนจะได้รับการยอมรับมากขึ้น สอดคล้องกับความคิดเห็นของอัปสร มีสิงห์ (สัมภาษณ์, 5 กันยายน, 2545) ได้กล่าวว่า การศึกษานานาชาติเด็กต้องมีภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 ภาษา แต่โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด อาจจะเป็นภาษาบังคับไปโดยปริยาย อีกภาษาหนึ่งรองจากภาษาอังกฤษ คือ ภาษาจีน เป็นภาษาในเชิงเศรษฐกิจ ในขณะที่เศรษฐกิจกับการเมืองต้องควบคู่กัน

ไป เช่นเดียวกับ กฤษณ์ อัสสกุล (2539, หน้า 3) ได้กล่าวว่าโรงเรียนนานาชาติจักรวาล นอก
จากโรงเรียนได้เปิดเรียนตามหลักสูตรของประเทศอังกฤษแล้ว ได้เปิดสอนภาษาจีนเพิ่มเติม เนื่อง
จากมีความเห็นว่า ภาษาจีนมีความสำคัญในอนาคต

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังคาดการณ์แนวโน้มใน 10 ปีข้างหน้า รัฐและเอกชนจะต้อง
ร่วมมือกันจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติให้เป็นรูปแบบเฉพาะสำหรับประเทศไทย

นโยบายของรัฐบาล โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบาย
และได้แถลงต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลชุดนี้จะส่งเสริมและสนับสนุนประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางด้าน
การศึกษานานาชาติและในระดับสากล ซึ่งถือเป็นพันธะทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นสัญญา
ประชาคมที่ประกาศไว้ต่อรัฐสภา ดังนั้น รัฐบาลจะต้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรมต่อไป
(ประจวบ ไชยสาส์น, 2541, หน้า 144) และได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า ภายในปี พ.ศ. 2549
ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติที่มีความเป็นสากล และมีการประสานความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรมของภูมิภาค ฉะนั้นการศึกษานานาชาติอาจจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะกลายเป็น
ธุรกิจนำรายได้ให้แก่ประเทศ โดยมีตลาดเป้าหมาย คือ ประเทศเพื่อนบ้าน เพราะประเทศเพื่อน
บ้านที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา ได้แก่ ลาว เวียดนาม กัมพูชา พม่า และอินโดนีเซีย มีความ
ต้องการศึกษาหาความรู้ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ แต่อาจไม่มีความพร้อมในการ
สร้างสถาบันขึ้นใหม่ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมมากกว่า จึงมีโอกาสที่จะได้พัฒนาในส่วนนี้ ซึ่ง
ปัจจุบันการศึกษานานาชาติในประเทศไทย สามารถนำรายได้ปีละ 7,250 ล้านบาท จากการศึกษ
ขั้นพื้นฐานปีละ 6,000 ล้านบาท และระดับอุดมศึกษาปีละ 1,250 ล้านบาท (บรรพต หงส์ทอง,
2545, หน้า 164) จะเห็นว่าโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยขยายตัวมาตลอดจากปี พ.ศ. 2526
มีเพียง 5 โรง เพิ่มขึ้นเป็น 85 โรง ดังนั้น โดยรัฐบาลและเอกชนน่าจะร่วมมือกันจัดการศึกษา
นานาชาติที่ทันสมัยและเป็นตัวอย่าง เพื่อดึงนักเรียนต่างประเทศเข้ามาเรียนในประเทศไทย และ
นำรายได้เข้าประเทศตามนโยบายของรัฐบาล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ค้นพบ มีข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านแนวคิดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศในอนาคต

1.1 จากการวิจัยพบว่า จะต้องเสริมสร้างการเรียนรู้ความเป็นนานาชาติ และความ
เป็นไทยควบคู่กันไป ดังนั้น ควรเพิ่มเวลาเรียนในวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับ
นักเรียนไทยให้มากขึ้นจาก 5 คาบต่อสัปดาห์

1.2 ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้น จะทำให้โรงเรียนนานาชาติอื่น ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนต้องเร่งพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเพื่อให้มีคุณภาพ

1.3 ควรกระจายโรงเรียนนานาชาติให้ทั่วถึงทุกภาคของประเทศไทย

2. จุดมุ่งหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

2.1 ควรจัดการศึกษาเน้นการปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ยกย่องคุณภาพของอาจารย์และบุคลากรและวิชาการให้เป็นสากล สนับสนุนให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.2 โรงเรียนนานาชาติควรเปิดกว้างให้เด็กที่ด้อยฐานะทางการเงิน จำเป็นต้องเรียนในระบบนี้ได้มีโอกาสเข้าเรียน

2.3 กระทรวงศึกษาธิการควรสนับสนุนให้โรงเรียนนานาชาติจัดกิจกรรมนานาชาติ เช่น การประชุมสัมมนาระดับนานาชาติ การแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนนานาชาติกับต่างประเทศ เป็นต้น

3. การจัดการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

3.1. หลักสูตร

หลักสูตรนานาชาติควรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอให้มีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic) เพื่อให้ทันต่อสภาพความเป็นจริง โดยอาจประเมินหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยให้ผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน

3.2 ผู้เรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนในโรงเรียนนานาชาติจะมีหลากหลาย ด้านเชื้อชาติ และสัญชาติ มีภาษา รวมทั้งวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เพื่อดึงดูดผู้เรียนจากต่างประเทศ ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจการศึกษานาชาติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จะให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบริการด้านการศึกษาที่มีมาตรฐานสูง สำหรับรองรับชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานและลงทุนในประเทศไทย โดยควรประชาสัมพันธ์การศึกษานานาชาติในสื่อที่หลากหลาย โดยจัดส่งไปยังสถานทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย และจัดทำโฮมเพจ เป็นต้น

3.3 ผู้สอน

3.3.1 ควรมีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยมากขึ้น

3.3.2 ควรมีความหลากหลายชาติ และจบปริญญาสาขาที่สอน มีโลกทัศน์กว้าง รู้และสนใจเรื่องของนานาชาติ

3.3.3 มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้ดี

3.3.4 ควรคัดเลือกผู้สอนทั้งชาวต่างประเทศ และชาวไทยโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3.4 ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน

โรงเรียนนานาชาติผู้เรียนจะมีหลายชาติ หลายภาษา มีวัฒนธรรมของตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ควรให้โรงเรียนนานาชาติเปิดวิชาเลือกให้ผู้เรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้น 2-3 ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

3.5 สื่อการเรียนการสอน

จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วีดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ เป็นต้น

3.6 เกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน

โรงเรียนนานาชาติควรมีคณะกรรมการของโรงเรียนสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน โดยเป็นเกณฑ์กลางของโรงเรียน และกำหนดสัดส่วนคนไทยและนักเรียนต่างประเทศไว้

3.7 การวัดและการประเมินผล

ควรสนับสนุนสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย จัดโครงการสัมมนาการวัดผลการศึกษาที่เน้นสภาพจริงแก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนนานาชาติ

3.8 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาควรเหมาะสมกับผู้เรียน และผู้สอน ควรมีความยืดหยุ่นไม่ยึดรูปแบบที่ตายตัว

4. การบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

4.1 การบริหารงบประมาณ

4.1.1 ค่าเล่าเรียนโรงเรียนนานาชาติ ควรมีการกำหนดค่าเล่าเรียนไม่ให้สูงเกินไป เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปในสังคม ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงมาตรฐานการสอน เพราะการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน ย่อมทำให้เกิดทางเลือกใหม่ ๆ เพิ่ม เช่น โรงเรียนกวดวิชา เป็นต้น

4.1.2 ควรสนับสนุนเงินยืมดอกเบี้ยต่ำผู้ระยะยาว ยกเว้นภาษีอากรนำเข้าวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ค่าคนเข้าเมือง ค่าวิชา และอื่น ๆ

4.1.3 โรงเรียนนานาชาติต้องมีค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การบริหารบุคลากร

ควรมีการพัฒนาผู้สอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

4.3 การบริหารอาคารสถานที่

จัดให้โรงเรียนนานาชาติจัดโครงการประชุมปฏิบัติการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนนานาชาติ

4.4 การบริหารทั่วไป

4.4.1 กระทรวงศึกษาธิการควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจความแตกต่างของโรงเรียนนานาชาติกับโรงเรียน 2 ภาษา (Bilingual School) ให้กว้างขวางมากขึ้น

4.4.2 กระทรวงศึกษาธิการควรศึกษาความเป็นไปได้ โดยให้รัฐและเอกชนร่วมมือกันจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติให้เป็นรูปแบบสำหรับประเทศไทยโดยเฉพาะโดยทำให้เป็นตัวอย่างและทันสมัย

5. คุณภาพการศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ

5.1 ควรกำหนดให้มีการประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกสถาบันโดยในระยะแรกให้เป็นไปตามเกณฑ์การจัดตั้งและดำเนินการโรงเรียนนานาชาติ ในระยะยาวควรกำหนดให้มีกลไกประกันคุณภาพที่หลากหลายในสถาบันเอง โดยมีหน่วยงานจากภายนอกมาตรวจสอบด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษา

1. ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องพิจารณาเรื่องความเป็นนานาชาติและความเป็นไทย โดยเฉพาะเด็กไทยซึ่งค่อนข้างอ่อนในความเป็นไทย โดยควรเพิ่มเวลาเรียนวิชาภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยให้เพิ่มมากขึ้นจาก 5 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อให้ นักเรียนไทยได้เรียนรู้ความเป็นไทย ตลอดจนจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทยให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยควรกระจายให้ทั่วถึงทุกภาคของประเทศไทย เพราะการศึกษานานาชาตินอกจากเป็นการศึกษาทางเลือกหนึ่งแล้วยังเกิดประโยชน์กับประเทศชาติ

2. การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า การศึกษานานาชาติเน้นคุณภาพเน้นการคิดเป็นทำเป็น ความคิดสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางด้านภาษา คอมพิวเตอร์ เน้นการเรียนรู้ความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม โรงเรียนนานาชาติควรจัดการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติจริง อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การยกระดับคุณภาพของอาจารย์และบุคลากร รวมทั้งวิชาการให้เป็นสากล สนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และในเรื่องการจัดการศึกษานานาชาติควรเปิดโอกาสให้เด็กด้อยฐานะทางการเงิน แต่เขาจำเป็นต้องเรียนในระบบนี้ได้มีโอกาสเข้าเรียน นอก

จากนี้ควรจัดสรรทุนให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าเรียนด้วย และโรงเรียนนานาชาติควรจัดกิจกรรมนานาชาติ เช่น การประชุมสัมมนาระดับนานาชาติ การแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนนานาชาติกับต่างประเทศ

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันกับสภาพความเป็นจริง ทั้งหลักสูตรต่างประเทศและหลักสูตรภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ทุกปีการศึกษาให้มีการเชิญผู้เกี่ยวข้องทั้งบุคคลภายนอก และผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน ด้านผู้เรียน โรงเรียนนานาชาติมีความหลากหลายเชื้อชาติ สัญชาติ และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ซึ่งรัฐมีนโยบายที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการด้านการศึกษาที่มีมาตรฐานสูง สำหรับรองรับชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานและลงทุนในประเทศไทย ทั้งหน่วยของรัฐและโรงเรียนนานาชาติ ควรประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางในสื่อรูปแบบต่าง ๆ ตลอดทั้งจัดบริการนักเรียนต่างชาติในการให้ความสะดวก เช่น ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง การหาที่พัก และการต่อวีซ่า เป็นต้น ด้านผู้สอน ควรจัดให้มีการวิจัยมากขึ้น และการรับครู ควรให้มีหลายหลายชาติ และควรจบปริญญาสาขาที่สอน และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โรงเรียนนานาชาติต้องจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เช่น จัดให้มีการแสดงละคร การโต้วาที การอ่านข่าว เป็นต้น และเนื่องจากโรงเรียนนานาชาติผู้เรียนมีหลายชาติ มีการพูดคนละภาษา มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ดังนั้น โรงเรียนนานาชาติจึงควรเปิดวิชาเลือกให้เรียนรู้ภาษา 2-3 ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนจัดหาสื่อการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วีดีโอคอนเฟอเรนซ์ เป็นต้น ด้านเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการของโรงเรียนสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือก โดยทำเป็นเกณฑ์กลางของโรงเรียน และกำหนดสัดส่วนคนไทยและนักเรียนต่างประเทศ ด้านการวัดและการประเมินผล ควรสนับสนุนให้สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย จัดโครงการสัมมนาการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยเฉพาะการเน้นสภาพจริงแก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนนานาชาติ

4. ควรมีการกำหนดราคากลางค่าเล่าเรียนโรงเรียนนานาชาติไม่ให้สูงมาก เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปในสังคม ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงมาตรฐานการสอนด้วย นอกจากนั้นควรสนับสนุนโรงเรียนนานาชาติเงินยืมดอกเบี้ยต่ำ ทุกระยะยาว ยกเว้นภาษีอากรเข้าวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ค่าคนเข้าเมือง ค่าวีซ่า เป็นต้น ในเรื่องควรจัดให้มีการพัฒนาผู้สอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ รวมทั้งบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดโครงการประชุมปฏิบัติการการบริหารอาคารสถานที่โรงเรียนนานาชาติ

5. ควรสนับสนุนการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยในระยะแรกเป็นไปตามเกณฑ์การจัดและดำเนินการ โรงเรียนนานาชาติในระยะยาวควรมีการกำหนดให้มีการประกันคุณภาพที่หลากหลายในสถาบันเอง โดยมีหน่วยงานภายนอกมาตรวจสอบด้วย ควรสนับสนุนให้สมาคมโรงเรียนนานาชาติจัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนนานาชาติในการพัฒนาคุณภาพ

6. อื่น ๆ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจความแตกต่างของโรงเรียนนานาชาติกับโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษให้กว้างขวางมากขึ้น รวมทั้งในเรื่องควรรักษาความเป็นไปได้ โดยรัฐและเอกชนร่วมมือกันจัดการศึกษานานาชาติที่เป็นรูปแบบสำหรับประเทศไทยโดยเฉพาะ เพื่อให้เป็นตัวอย่างและทันสมัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติในประเทศไทย
2. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติในประเทศไทย
3. ควรมีการนำรูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติไปทดลองใช้ เพื่อให้รูปแบบมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ความชัดเจนยิ่งขึ้น